

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

52054

13/14

febr. 1896. — Cena 50 kr.

opičev 2 gld. 40 kr.

KNJIŽNICA
za
MLADINO.

Ustanovila:

„Zaveza slovenskih učiteljskih društev“

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček.

PESMI
cerkvene in druge.

Zložil

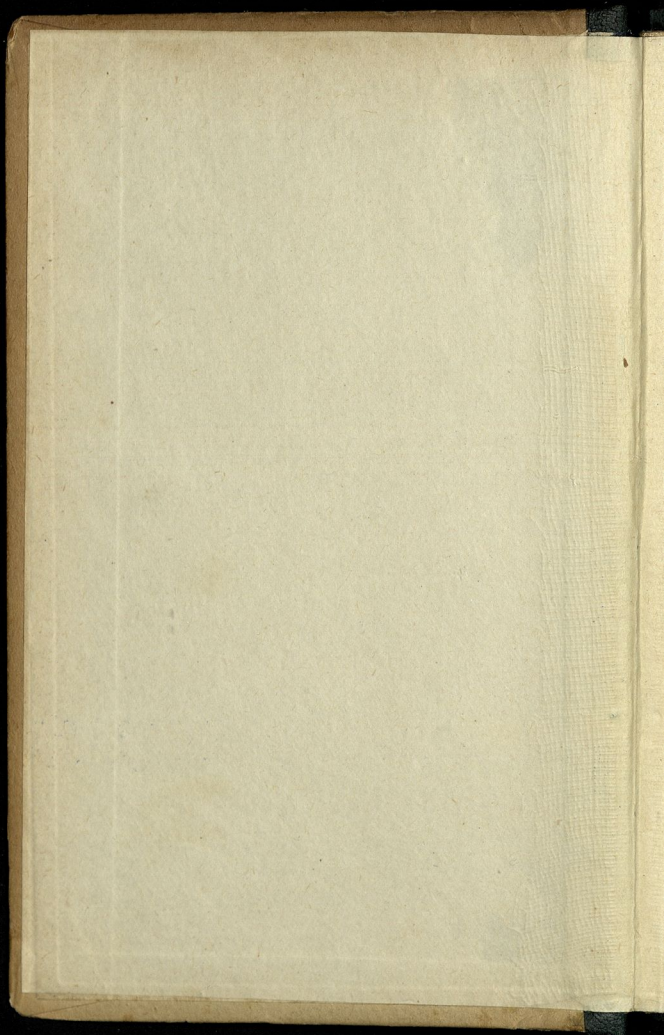
ANDREJ PRAPROTNIK.

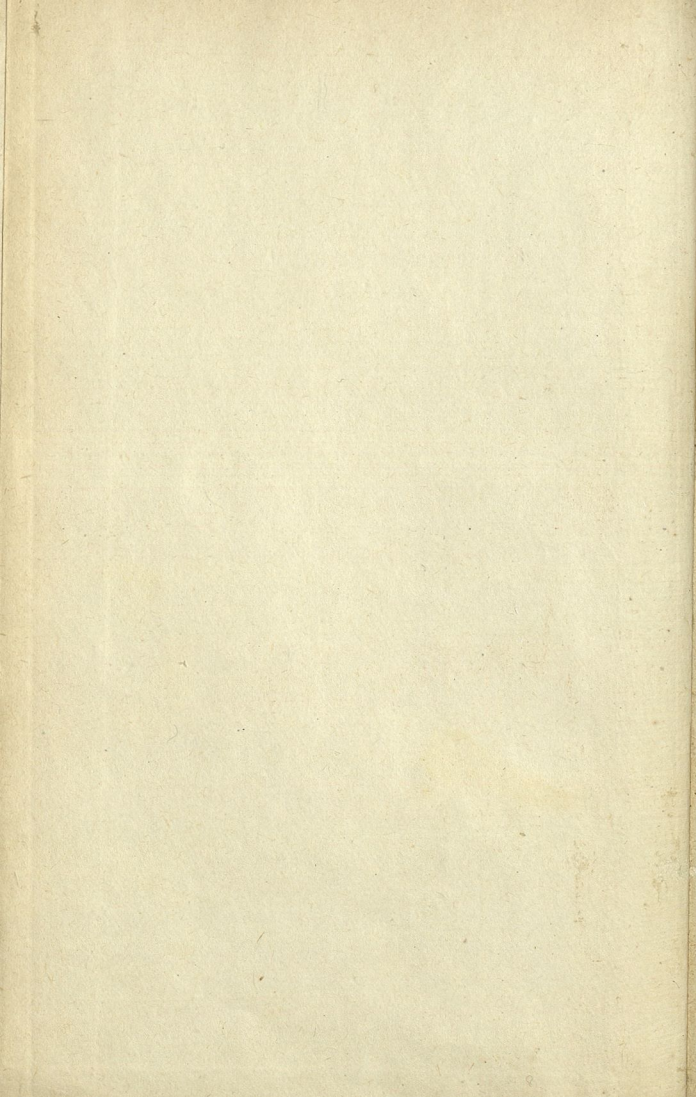
(S SLIKO)

V GORICI.

Tiska in zalaga „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček.

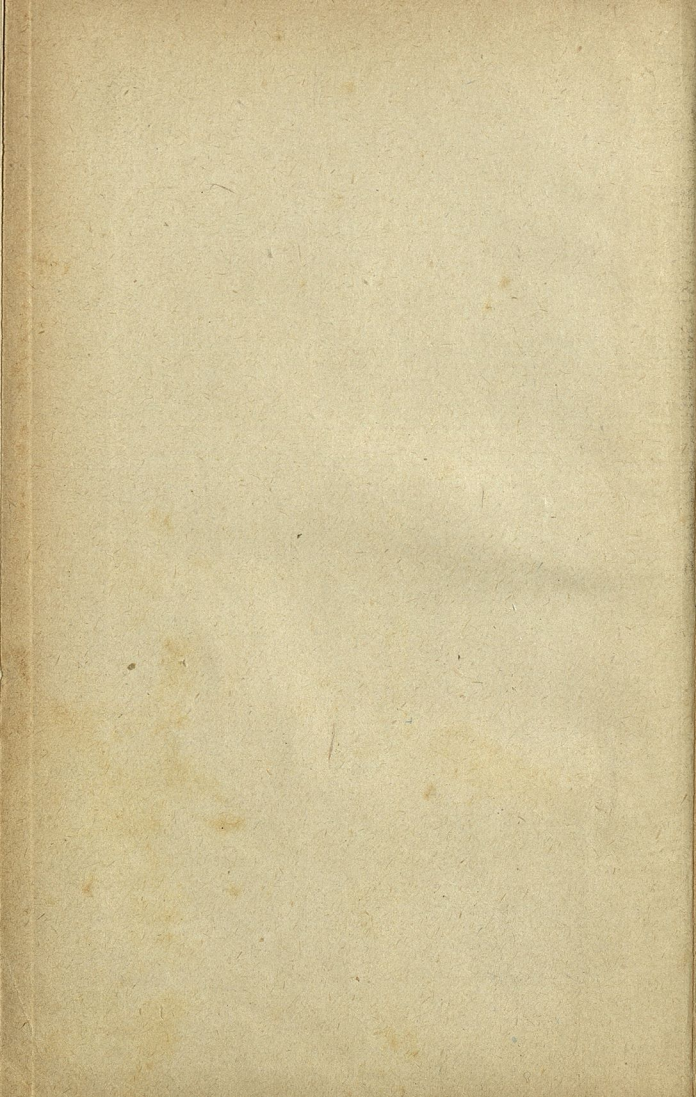
1896.

26. B

Snopič 13-14. — V Gorici, 29. febr. 1896. — Cena 50 kr.

Cena naročnikom za 12 snopičev:

2 gld. 40 kr.

Knjižnica za mladino.

USTANOVILA „ZAVEZA SLOVENSКИH UČITELJSKIH DRUŠTEV“

Izdajatelj in odgovorni urednik
Andrej Gabršček.

Izhaja zadnji dan vsakega meseca v trdo vezanih
 snopičih, obsežnih povprečno po 6 pol.

V GORICI.

Tisk. in zal. „Goriška tiskarna“ A. Gabršček.

1896.

+ 52054

Ta javod potariti, izločiti
že potarilens primerke (def.)
ni ga molati v d.

52054

Pesmi

cerkvene in druge.

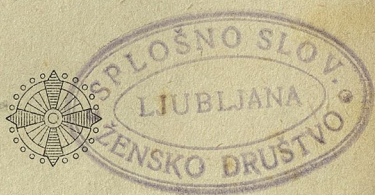

ZLOŽIL

Andrej Praprotnik

Drugi, pomnoženi natis.

V GORICI.

Tiskala, izdala in založila „Goriška tiskarna“ A. Gabršček.

1896.

52054

D 558/1959

Andrej Praprotnik.

Životopisne črtice.

Šolski mladini spisal E. Gangl.

Učitelj bil sem v šoli mladi,
Učil mladino prav skrbno,
In ona vdana poslušala
Nauke moje je zvesto.

A. PRAPROTNIK.

I.

Vsakemu človeku je koristno, da natančneje spoznava življenje slavnih mož. Iz tega spoznavanja se lahko navzame onih lepih lastnostij, katere so krasile njih življenje. Naš slovenski narod ima v svoji zgodovini zapisana taka častita imena, in Bogu bodi hvala, da jih je precejšnje število! V onih temnih, davnih časih, ko smo bili še slaboten narodič, prikazovali so se že možje, ki so si s svojim poštenim, požrtvovalnim in neumornim delovanjem ter s svojim globokim umom pridobili častno ime in pomagali svojemu narodu do razvitka in napredka. Mi pravimo, da so taki možje zvezde na temnem

nebu. In res! Kakor se razveseli vsako oko, kadar zagleda v temni noči med sivimi oblaki jasno blestečo zvezdo, takó prevzame slehernega veselje, kadar čuje zvati ime onega moža, kateri se je s svojimi blagimi in koristnimi deli odlikoval. Na take može je narod ponosen, in po njih sodi zunanji svet narodovo zmožnost in moč.

Od prvega početka smo se morali boriti proti nebrojnim sovražnikom. Imenujemo samó žalostne čase turških vojskâ. Leto za letom so morali skrbeti naši pradedje, da so hranili v svojih hišah nabrušene kose in sekire, okovane palice in kije. Vsak hip so zagoreli po naših gorah kresovi, ki so bliskoma naznanili žalostno vest, da je prestopil meje naše domovine krvoločni Turek, da požiga in morí, kar mu pride pod ostri meč, da se je treba postaviti v boj, uničiti in odgnati sovražnika, ki hoče v sužnost ukleniti naš rod in vzeti lepo našo domovino. Resnično: to so bili žalostni časi! Konjsko kopito je teptalo naša polja, in vroča kri je omakala naš svet.

Umevno je, da je v takih resnih dôbah spala splošna omika in učenost. Le v tihih samostanskih celicah so gojili pobožni, božji volji udani menihi znanosti in umetnosti. Časi so se izpreminjali. Dôba tlačanstva, ki je zatirala našega kmeta in množila bogastvo brezčutnim graščakom, prestala je, ko sta blaga cesarica Marija Terezija in za njo nje sin, cesar Jožef II., odpravila tlako in desetino ter dala vsem državljanom jednake pravice.

Vender je ostal kmet — ubožec! V potu svojega obraza se je trudil, da je mogel preživeti sebe in svoje in gosposki odpraviti to, kar je od njega zahtevala. A v bornih kmet-skih kočah so se porodile bistre glavice, čvrsti sinovi, kateri so z lastnim trdom in z lastno močjo stopali vedno višje in višje, učili se, delali na vse strani, da je postal iz kmeta gospod, na katerega je bila ponosna domača vas, in katerega slavno ime je zaslovelo daleč preko naših mejâ. Slovencem je tekla zibelka pod slamnato streho. Jasno je torej, da so ti najbolj poznali potrebe in nadloge svojih rojakov. Zató so lahko delovali na to, da se je blaginja našemu ljudstvu toliko zboljšala, da nismo več dandanes zadnji na svetu.

Kakó bi ne bili torej ponosni na take ljudi? Zlasti tebi, mladina, bodi slavno življenje slavnih mož v spodbudo do dela in do učenja. V mladih tvojih prsih bije mehko srce, katero se lahko navzame lepih nauk in vzgledov, katere si tudi trajno, neizbrisno vtisne v svoje globočine. Naj se zgodi v poznejšem življenji karkoli:

Kar blagega mladostna duša hrani,
To jo v življenji zmot in greha brani!

II.

Toliko se nam je zdelo vredno omeniti, predno preidemo do tega, kar je glavni namen tem vrsticam. Izpregovoriti hočemo namreč nekoliko besedij o možu, kateri je — rojen

v kmetski hiši — z lastno močjo in neumorno pridnostjo dosegel odlično mesto med našim narodom. Ta mož je Andrej Praprotnik. Dne 25. junija 1895. l. je zatisnil po dolgotrajni mučni bolezni trudne svoje oči v smrtno spanje. Bil je narodni učitelj, pesnik in pisatelj slovenski, zlata duša, blago, plemenito srce. Drugače ne moremo, nego da površno opišemo z oskromno svojo besedo dolgo dôbo delavnega njegovega življenja tudi na tem mestu *), saj je pokojni Praprotnik dolgo let služboval na tej šoli, da takó kolikor môči dostojno počastimo slavno njegovo ime in v srcih naše šolske mladine vzbudimo spoštovanje in ljubezen do njegovega spomina!

Andrej Praprotnik je bil porojen dne 9. novembra 1827. l. v Podbrezji na Gorenjskem. Poslušajmo, kakó sam o sebi pripoveduje: «Bilo nas je sedmero otrok skrbnega očeta in pobožne matere. Jaz kot najstareji sem bil po sklepu gospoda duhovnega očeta še deček pri sedmih letih za učiteljski stan odbran. Ravno ta duhovni oče so me prve črke naučili in mi prečudno iskro do šole vcepili. Nikoli ne bom pozabil, kakó sem se v glavni šoli v Kranji z nemščino trpinčil, in kakó so mi jo po vsi sili v glavo in srce zabijali». Prve nauke je torej Praprotnik prejemal doma, in tisti duhovni oče, kateri mu je bil učitelj, je slavni Francišek Pirc, ki je

*) Ta životopis smo ponatisnili iz „Letnega poročila I. mestne petrazredne deške ljudske in obrtne pripravljalne šole v Ljubljani“. — Uredništvo.

bil pozneje misijonar v Ameriki. Iz Podbrezja se je preselil mladi Andrej k stricu Jakobu v Šent Jurij poleg Kranja, kjer je obiskoval šolo do 1838. l. Potlej se je šolal v Kranji, od 1841. do 1845. l. pa v Ljubljani.

Svoje učiteljsko delovanje je začel v domači fari, kjer je služboval dve leti. L. 1848. je napravil učiteljsko skušnjo in se preselil v Kamno Gorico. Štiri leta pozneje je šel v Škofjo Loko, od tod l. 1853. na Dobrovo poleg Ljubljane in naposled l. 1858. na prvo mestno deško ljudsko šolo v Ljubljano, kateri je bil l. 1870. imenovan voditeljem in katero je z jekleno svojo roko vodil do 31. decembra 1890. l., ko je bil na lastno prošnjo umirovljen. Na tej šoli je bil torej Praprotnik učitelj celih 32 let! Ob svojem umiroavljenji je dobil Praprotnik najvišje priznanje, naslov šolskega ravnatelja in pohvalno pismo mestnega načelnštva.

A on ni opravljal samó učiteljske službe. Oblastva in društva, ki so spoznala njegovo delavnost in zmožnost, podelila so mu razne častne službe, s katerimi je bilo združeno zelo težavno delo. Takó je bil Praprotnik 25 let ud c. kr. deželnega šolskega sveta, ud c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole, dolgoletni predsednik «Slovenskega učiteljskega društva», odbornik «Društvu v pomoč učiteljskim vdovam in sirotam» in «Národní šoli», od l. 1862. do 1866. tajnik ljubljanski «Čitalnici», od l. 1865. do svoje smrti odbornik «Matici Slovenski»,

kateri je bil 5 let tajnik, od 1881. l. naprej pa ključar.

Rekli smo že, da je bil Praprotnik tudi pesnik in pisatelj. Vsakdo je že v tej ali oni šolski knjigi bral kako Praprotnikovo pesem ali povest — še več — saj imamo celó po naših šolah knjige, katere je Praprotnik od kraja do konca sam spisal. Zanimalo pa bode gotovo vsakega, ako kaj več povemo o njegovem pisateljstvu. Ko je l. 1848. ustanovil pisatelj in jezikoslovec Ivan Navratil list za mladino, «Vedež», bil mu je prvi dopisovatelj Praprotnik, kateri je vedno vanj pošiljal kratke povesti, basni in prilike ter koristne «izgleda pisem mladim šolarjem v vajo». Pisal je tudi v druge liste, takó v «Slovenijo» in v «Drobtinice». L. 1850., ko je bil učitelj v Kamni Gorici, izdal je celó za ondoto šolo «Prve slovenske perjohe» (prvo slovensko letno poročilo).

Iskreni slovenski rodoljub Andrej Einšpieler je začel izdajati l. 1852. v Celovci «Šolskega Prijatla». S kakim veseljem je Praprotnik pozdravil ta šolski list! To svoje veselje je dokazal s tem, da je listu neumorno dopisoval. V njem je priobčeval pesmi mladim in starim, poganjal se za napredek ljudske šole, tožil o pomankanji šolskih knjig — kratko: v «Šolskem prijatlu» beremo neverjetno mnogo sestavkov v vezani in nevezani besedi iz Praprotnikovega peresa. A bil mu je tu prostor še pretesen. Nikdar ni mogel zadosti storiti. Zatorej se je pridružil še slo-

večemu pisatelju A. Janežiču, pisal je v «Slovensko Bčelo» in v «Glasnik slovenskega slovstva». V tej dōbi navdušenega svojega delovanja je zapel Praprotnik ono lepo, vročo pesem, katero malone vsak pozná:

Beseda sladka, domovina,
Ne prideš več mi iz spomina —
Kot iskra živa v srci tliš.
Ljubezen k sebi mi budiš!

Znamenita je tudi knjiga, katero je Praprotnik izdal l. 1852.: «Spisje za slovensko mladino». Ta knjiga se je takó pridno brala in kupovala, da je bila l. 1887. že petič natisnjena. — Praprotnik je bil pobožen mož. Zlagal je torej tudi pesmi nabožne vsebine. Te je pošiljal «Zgodnji Danici». Slovenski skladatelji so tem pesmim zložili napeve, in dandanes se po vsem slovenskem svetu ob različnih cerkvenih slavnostih prepevajo. Take pesmi so na pr.: «Zapoj veselo, o kristijan!» — «Ti, o Jezus srčnomili!» — «Ko v jasnem pasu primiglja.» — «Tebe, Marija, želim poslaviti». — «O Devica pomočnica».

Oče slovenskega naroda, dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški, je izdajal časopis «Novice». V tem listu je l. 1849. izprožil Praprotnik misel o ustanovitvi učiteljskega lista. In zakaj? Zató, kakor pravi sam: «Da bi se učeni in vsi šolski prijatelji v lastnem časopisu bratovsko in prijazno pomenili: kaj in kakó bi za našo slovensko mladino bolje bilo». — Ti, mladina, bila si pokojnemu Praprotniku takó pri srci!

«Novicam» je ostal do konca zvest so-trudnik. Poleg mnogih različnih pesmij je pisal tudi druge spise. Med vsemi je posebne pozornosti vreden spis «Ljudsko šolstvo na Kranjskem». Tu se v začetku veseli, kakó lepó napreduje ljudska šola, dalje govori o šolskih knjigah, zahvaljuje one, kateri pomagajo šoli k napredku, in konečno pravi, da razvijajoče se šolstvo obeta domovini «boljše čase, kakoršnih si vsak domorodec le želeči more».

Kar si je Praprotnik toliko želel, to se mu je naposled uresničilo: začel je izdajati svoj lastni list, zagledal je beli dan 1. januarja 1861. l. «Učiteljski Tovariš». Največ je za svoj list pisal sam, — koliko in kaj vse, tega ni mogoče tukaj naštet. Prvih 12 let mu je bil sam urednik, in poleg truda, ki ga je imel pri listovem urejevanji in spisovanji, moral se je boriti proti mnogim in premnogim nasprotnikom, ki so mu delali zapreke in so skušali njegov list zatreti. Ali Praprotnik se ni dal ukloniti. Vsekdar se je odločno potegoval za svojo in svojega lista čast. Pogumno je odgovarjal raznim tujim časopisom, ki so ga nesramno napadali. V tisti dōbi se je naše šolstvo popolnoma izpremenilo. Državni zakoni so ljudsko šolo spravili na drugačen pot. Bilo je treba vsestranskega dela, da ni napredek zastal. Praprotnik je klical v «Tovariši» svoje prijatelje k složnemu delovanju po geslu, ki si ga je postavil: Vse za vero, dom, cesarja!

Kakor se dostikrat zgodí, zapustili so tudi njega nekateri, delovali proti njemu, ustanovili svoje društvo in svoj list. Take neprijazne razmere, skrb za šolo in dom, so prisilile Praprotnika, da je izročil «Tovariševo» uredništvo vrlemu učitelju Mateju Močniku, kateri je ta posel opravljal do 1882. l., potem pa ga zopet Praprotniku izročil.

Tudi sedaj, ko ni bil več urednik, ni počival. Poleg drugih manjših spisov je sestavljal za «Matico Slovensko» poročila o njenem delovanji, spisal za njo knjigo «dr. Lovro Toman» in «Slovenski spisovnik» za družbo sv. Mohorja.

Za svojega poznejšega urejevanja «Učiteljskega Tovariša» se je moral boriti proti starim nasprotnikom, a krepko se je držal do svojega umirovljenja, ko je vodstvo I. mestne petrazredne deške ljudske šole in uredništvo «Tovariševo» izročil g. Andreju Žumru.

Da bomo natančneje vedeli, koliko je še poleg vsega tega, kar smo že našteali, Praprotnik spisal, naj imenujemo še nekatere njegovih spisov, zlasti šolske knjige. Tedanji šolski nadzornik dr. Frančišek Močnik je bil še mlademu Praprotniku zelo prijazen, ker je vedel, da je izvrsten in marljiv učitelj. Po njegovem navodilu je Praprotnik l. 1856. spisal «Slovenski abecednik», «Slovensko-nemški abecednik» in leto pozneje «Prvo in drugo Berilo za slovenske šole». L. 1858. je izdal «Koledar Slovenski», l. 1861. do 1864. «Darek slovenski mladosti» (3 zvezki), l. 1868.

«Palček» (koledar), l. 1869. «Slovensko slovnico za prvence», l. 1871. «Učiteljski koledar», l. 1888. je pomagal A. Žumru in A. Razingerju sestavljati «Prvo nemško slovnico in prvo nemško berilo za slovenske ljudske šole», itd. itd.

To naj nam zadostuje, da lahko rečemo z mirno vestjo in s popolnim prepričanjem, da je Praprotnik živel in deloval za povzdigo in napredek ljudske šole, za boljše čase ljubljene mladine in za blaginjo svoje domovine. To njegovo neumorno, vzgledno in požrtvovalno delavnost je odlikoval presvetli cesar sam, ko mu je leta 1883. podelil zlati križec s krono za zasluge. Če kdo, gotovo je Praprotnik zaslužil to najvišje odlikovanje.

III.

Praprotnikovo življenje delimo lahko na tri dele: v dôbo učenja, v dôbo delovanja in v dôbo počitka. Ko bi Praprotnik ne preživel prve dôbe, ali recimo, ko bi se ne učil, zaman bi iskal njegovo ime med slavnimi imeni. Ne smemo pa misliti, da se je bilo pred pol stoletjem v šolah takó lahko izobraževati, kakor dandanes. Takrat je manjkalo učiteljev, šol in knjig. Kakó se naj potlej človek uči? Tu in tam je na tihem delovala kakšna šolica, ki je pa bila večkrat prazna kot polna. Kmetški otroci so se raje preganjali na paši in stikali po gozdu, kakor pa

da bi sedeli v šolskih klopeh. Take glavice so ostale prazne, kot žitni klas, če ga vrabec oskubi. Še sedaj je mnogo ljudij, kateri ne znajo nì brati nì pisati. Nekateri seveda niso sami krivi, saj bi se morda radi naučili, a niso imeli prilike. Drugi pa se mnogokrat udarijo ob čelo in porekó: «Kakó sem bil takrat nespameten!» In če daš takemu človeku knjigo v roke, obrne jo takó, da bodo vse črke narobe stale. — Kdor se je torej hotel takrat kaj naučiti, moral je imeti resnično in trdno voljo, da hoče vse težave premagati in si pridobiti vsaj najpotrebnejše znanje, katero se v življenji neobhodno potrebuje.

In tak je bil Praprotnik — vzgled pridnega šolarja! Kakó se je trudil in učil! Vedel je predobro, da vse, kar se človek naučí, to mu koristi, in da tisti, kdor nič ne zna, ne more pošteno živeti. In kdaj se naj uči? Mlada glava — ta je prava, stara glava — trda glava. Znal je pa tudi, da se svojim dobrotnikom, ki so mu dali priliko do učenja, ne more drugače hvaležnejšega izkazati, kakor takó, da ni zapravljjal zatega časa svoje mladosti. Ljubil je svoje stariše, ljubil svoje učitelje, nikdar ni nobenega razžalil. V poznejšem svojem življenji se jih je s hvaležnostjo spominjal. Zlagal jim je pesmi na čast in delal je takó, kakor so oni delali: pomagal je vsakemu, komur je mogel in kjer je mogel. Mladina, bodi taka, kakoršen je bil pokojni

Praprotnik v tvojih letih, in dobro ti bode v poznejših časih!

Ob vrhu tega sestavka smo zapisali Praprotnikove besede: «Učitelj bil sem v šoli mladi». S pričetkom njegovega učiteljevanja se je začela druga dôba njegovemu življenju. In káko misel je imel on o svojem stanu?

Mladino učiti
Je delo lepó,
Plačilo oditi
Ne more za tó.

Z navdušenjem je sadil v mlada srca zlate nauke. Ljubil je vse svoje učence takó, kakor bi bili lastni njegovi otroci. In kje je učitelju plačilo za trud? Pridnost, marljivost, ubogljivost, ponižnost, — te lepe čednosti naj kaže učenec svojemu učitelju, in on bode bogato poplačan. Koliko imenitnih, visokih gospodov je že danes, katerim je bil Praprotnik učitelj! Ti so se držali njegovih nauk, sedaj služijo pošteno svoj kruh, hvaležni so blagemu učitelju, a on je bil nanje ponosen, saj je videl, da pri dobri mladini dobri nauki obrodé dober sad. — Vsak učitelj svari mladino pred slabo družbo in popačenim svetom. Ako se mlado srce pokvari, kakó težko se spravi zopet na pravi pot! Pri takem otroku so opomini in nauki zaman, ker se ga primejo takó, kakor bob stene, če ga ob njo vržeš. I kakó bolí učitelja, kadar vidi, da je bil ves napor, da je bilo vse poučevanje brez koristi. Tudi pri Praprotniku je bilo takó. Dostikrat je moral čuti, kakó

nespodobno se vedejo nekateri učenci, kakó prezirajo dragocene šolske nauke. Cujmo, kakó je tožil!

Pa svet hudobni je popačil
Nedolžna srca, ličica —
Po vodi šli so nauki moji —
In to me peče v dno sreća!

Hvala Bogu, da ni bilo mnogo otrok, katerim so veljale te besede. Njegova očetovska ljubezen je vzbujala v otroških srcih zopet ljubezen do šole in učenja. Učitelj Praprotnik je res učil, vzgajal, opominjal, svaril. Storil je, kolikor je največ mogel, da so zapuščali učenci z dobrimi nauki in nepopačenim srcem ljudsko šolo. Kakó resnične so njegove besede:

Oj, kmalu odide pomlad in polét,
Osuje se hitro mladosti tud' cvet,
Skrbite vi mladi za cvetje lepó,
Da sadja obilo kdaj dalo vam bo.

Mladina, zapomni si te besede! Zapisal jih je mož, ki ti je želel srečno življenje, ki te je od srca ljubil.

Tretja in zadnja dôba je bila Praprotniku dôba mirú in pokoja. V krogu ljubljenih svojih otrok, katere je spravil do poštenega kruha, preživel je zadnje svoje dni. Žal samó, da je začel takoj po svojem umirovljenji bolehati. Vkljub temu pa je vedno ohranil svojo navdušenost do učiteljskega stanú, vedro srce in bistro glavo. Živel je do zadnjega udan Bogu, domovini in cesarju. To trojno svojo ljubezen je vsekdar očitno kazal v

svojih pesmih, povestih in drugih spisih ter s svojim delovanjem v šoli in zunaj šole. Dasi je bil telesno bolan, duh mu je ostal zdrav. Praprotnik je bil mož, kakoršen skušaj postati vsak. Delal je — in res: storil je dovolj, v časih in razmerah, v katerih je on živel, ne bi mogel nihče več storiti! In kaj naj rečemo h koncu?

Ob grobu tvojem smo. V njem ti počiva
Utrujeno teló, mož plemeniti,
Okó predragim solza tod zaliva,
Ki ni v bolesti móči je prikriti.
Tvoj duh razpel je krila in uživa
V višavah jasnih rádost v večnem sviti.
O, naj ti pôkoj bo, naj te ljubeče
Ogreva žar brezkončne božje sreče!

CERKVENE PESMI

Prva struna, ki zapoje,
Božjo slavo naj zvišuje!
Vnéma za-njo sestre svoje
In v soglasje naj združuje!

Sveta maša. *)

Oče večni v visokosti!
K tebi zdaj se bližamo,
Svoje grehe in slabosti
Srčno obžalujemo.
Grešnikov se nas usmili,
Spreobrne nam srcé,
Da bi zvesto te ljubili,
Žalovali za dolgé.

SLAVA.

Slava tebi, Bog v višavi,
In na zemlji mir ljudem,
Milost tvoja po širjavi
Se razlivaj vsem stvarem!

*) Napeve k tej pesmi so zložili: A. Hribar (Glej „Uč. Tov.“ 1866. l., l. 9., str. 146.), L. Belar (zal. Milic) in A. Foerster (Glej „Cecilijo“, I. del, str. 37.).

Tebi Jagnje, Sin Očeta,
Ki odjemlješ greh svetá,
Poje vsaka duša vneta
Slavo večno iz srcá!

EVANGELIJ.

Tvoja milost je prižgala
Prave vere svetlo luč,
Pot v nebesa pokazala,
Dala nam k resnici ključ.
Daj nam, Bog, tako živeti
Kakor evangelj uči,
V sveti veri daj umreti,
Večno se zveličati!

VERA.

Bog nebeški, vsi spoznamo,
Da si stvarnik vseh rečij,
Mi očeta te imamo,
Ki dobrote vse delí.
Ti poslal nam rešenika
Sina si v zveličanje,
Dal Duha nam tolažnika,
Ki nam milost, moč dajé.

DAROVANJE.

Vzemi Bog, darove v slavo,
Ki jih tú darujemo!

Milosti, za grehe spravo
Ž njimi tebe prosimo.
Tvoja zarja naj obseva
Dela našega stezé,
In za dobro naj ogreva
Oslabljeno nam srcé!

SVET.

Sveti, sveti, večno sveti
Si, o trojedini Bog!
S tvojo slavo vedno vneti
Poje naj vesoljni krog!
Tebi vsaka stvar udana
Naj vesela te častí,
Večna slava in hosana
Naj povsod se ti glasi!

PO POVZDIGOVANJI.

Bodi hvaljeno češčeno
Sveto rešnje nam Telo!
Iz Marije si rojeno,
Bilo za nas križano.
Bodi vekomaj češčena
Draga, sveta rešnja kri,
Za pregrehe pretečena,*)
Vir ljubezni večne si.

*) Prelita.

JAGNJE BOŽJE.

Jagnje božje, Jezus mili,
Ti dobrote večne vir,
Nas ubogih se usmili,
Daj nam svoj preljubi mir!
Milostivo nas ohrani,
Tvojo pot da hodimo,
In da enkrat srečno zbrani
K tebi v raj se snidemo.

SVETO OBHAJILO.

O Gospod, ti kruh si pravi,
Ki življenje, moč ima!
Ti nam bolne duše zdravi,
Vodi v kraj zveličanja!
Pridi, Jezus, v srca naša,
Preustvari sebi vsa!
Bodi naša dušna paša,
Dar ljubezni, upanja!

PO SVETEM OBHAJILU.

Čast in hvalo ti pojemo,
Réšenik in naš Gospod,
Vedno toliko prejmemo
Tvojih vsaki dan dobrot.
Naj usmiljenje bi tvoje
Naša srca vnemalo,

Da premagamo vse boje,
Pot v nebesa hodimo!

KRIŽ.

Blagoslovi, Oče mili
Našega življenja dni,
Božji Sin se nas usmili,
Da pobožno vsak živi.
Blagoslovi Duh nas sveti,
Tvoja moč navdajaj vse,
Daj nam srečno tja dospeti —
V večni raj, v zveličanje!

Sveti večer.

I.

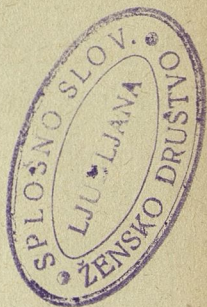
Zveličar preljubi
Rodí se nocoj,
Veseli se, človek,
In slavo mu poj!
Prelepa nam zarja
Na nebu žarí,
Enake ni bilo
Do zdaj še noči.

V višavi razlega
Se petje lepó,
Nebeški duhovi
Na nebu pojó.
«Bogu v visokosti
Naj slava doní,
In mir bodi zemlji!»
Nizdol se glasi.

Glej, angelj Gospodov
Približa se sam,
Pastirjem oznanja,
Ki čujejo tam:
«Nikar se ne bojte,
Veselje povem,
Zveličar vsem rojen
Nocoj je ljudem.

Ne daleč pri mestu
Se čudo godí;
Tam v jaslích to dete
Sirotno leží.
Živino priprosto
Za družbo imá;
Tja k njemu hitite,
Hvalite Bogá!»

Pastirji nemudno
Do kraja hité.
Tam dete in sveto
Družino dobé.
Spoznavajo verno
Človeka - Bogá,
Pobožno častijo
Mesijo svetá.

Minulo let mnogo
Od te je noči,
On tisti pa vedno
Pri nas še živi.
Častimo ga tudi
S pastirji mi zdaj,
Zvestó mu služimo,
Da sprejme nas v raj!

II.

Pastirji iz spanja
Vstanite nocoj,
Le urno na prosto,
Idite z menoj!

Slušajte, kaj videl
Nocoj sem že vse,
In kaj že izvedel,
Čuditi se je!

Ko čuval pod hribcem
Sem svoje ovce,
Planjave naenkrat
Se vse razsvetlé.

Nebeški krilatec
Prikaže se mi,
Bližeje pristopi,
Me nagovori:

«Ne boj se prijatelj,
In bodi vesel,
Glej, srečo nezmerno
Zdaj svet je vzprejel.

Zveličar, Mesija
Nocoj se rodi;
Odreši, osreči
Pregrešne ljudi».

Tako je naznanjal
Krilatec vesel,
V višave se dvignil,
Z duhovi zapel.

Pastirji, sosedje
Poglejmo na kraj,
Kjer božje to dete
Rojeno je zdaj.

Oj dete premilo,
Kakó si lepó!
Mi tebi služiti
Želimo zvestó.

III. *)

SAM.

Prelepo nocój nam žari se nebó,
Še jutranja zarja ne sveti takó.

VSI.

Oj, zarja nebeška
Premilo nam sije,
In rajske sladkosti
Na zemljo nam lije.

SAM.

Slušajte od kod nam ti glasi doné —
Prekrasno to petje, ki sega v srcé.

*) Napev zložil Rihar.

VSI.

Nebeški nam sêli
Veselje nesejo,
Bogú na višavah
Čast, slavo pojejo.

SAM.

Prikázanje kaj li poménja vse to,
Zakaj veseluje nocój vse nebó?

VSI.

Nocoj se obljuba
Ljudem izpolnuje,
Zveličar na zemljo
Se k nam ponižuje.

SAM.

To sreča neskončna za nas je ljudi,
Preblažene take ni bilo nočí!

VSI.

Oj dôbo presrečno
Smo mi doživeli,
Kar davno želeli,
Nocoj smo sprejeli!

SAM.

Povejte mi, kje je to dete sveto —
Zveličar, ki slávi ga zemlja, nebó?

VSI.

To dete nebeško
Neskončno češčeno
Je v kraji neznatnem
Ponižno rojeno.

SAM.

Globoko ponižal je naš se Gospod,
Iz raja prihaja mej grešni naš rod.

VSI.

Ubogi pastirji
So k hlevcu hiteli,
Tam dete rojeno
Dobili veseli.

SAM.

Častimo mi tudi to dete svetó,
Vsaj vabi nas k sebi in kliče ljubó!

VSI.

Le pojdimo v hlevce,
Mesijo molimo,
Nadloge mu svoje
Odkrijmo, tožimo.

SAM.

Oj, dete nebeško, oziraj se v nas!
Ti milostno vodi življenja nam čas!

VSI.

Pomagaj, da bomo
Ti zvesto služili,
In enkrat se večno
S teboj veselili.

IV. *)

ANGELJ.

Naj slava v višavah
Bogú se glasi,
In mir osrečuje
Naj dobre ljudi!

PASTIR.

Vstanite sodrugi,
Zaznava se dan,
Nobeden ne bodi
Nocoj še zaspan!
V višavah razlega
Se petje lepó,
Človeški glasovi
Takó ne pojó.

*) Uglasbil Rihar.

ANGELJ.

Oj, zemlja presrečna
Veseli se zdaj,
Nocoj se ti bliža
Vsa milost in raj!

PASTIR.

Poglejte na kvišku,
Li vidim to res,
Je družba vesela,
Ki gre iz nebes!
So angelji božji,
Ogrómne vrsté,
Prelepo njih petje
In harfe doné.

ANGELJ.

Zemljanom presrečni,
Prisvetil je čas:
Gospod iz višave
Prihaja do vas.
Veselo naj bije
Zdaj vsako srcé,
Vsi čuti in dihi
Bogá naj časté!

Nocoj oblažuje
Vsa milost zemljó,
In luč razsvitljuje
Zdaj črno temó.

Tú blizu pri mestu
Se dete rodi —
Zveličar, ki davno
Ves svet ga želi.

Ljubezni cvetice
Bo v srca sadil,
Krivico zatiral,
Resnico učil.

PASTIRJI.

Oj, bodi češčeno
Ti dete svetó!
Naródi vsi slavo
Naj tebi pojó!
Karkoli le diha,
Kar rase, cvetè
Naj tebi Zveličar
Čast, hvalo dajè!

ANGELJ.

Naj slava v višavah
Bogú se glasi,
In mir osrečuje
Naj dobre ljudi!

V.

Nocoj nebeška luč nam sveti,
Vseh blagrov se odpira vir;
Iz nova bode nam živeti,
Objemal bo nas rajski mir.

Češčena bodi, noč premila,
Z dobrotami obdarjena!
Temá ne bode več te krila,
Na veke bodeš slavljena!

Češčeno mesto, kraj presrečni,
Izbral ki si ga je Gospod!
Osrečil v milosti je večni
Človeški vzdihujoči rod.

Nebó in zemlja pevaj slavo,
Prinašaj v dar najlepši cvet!
Gospod prihaja k nam v nižavo,
Odrešit zlobni, grešni svet.

VI.

Glej zvezdice božje
Migljajo lepó,
Široko odprto
Je milo nebó.

Nebeški poslanci
Na zemljo hité,
Pomirje in srečo
Zemljanom želé.

Obljuba nekdanja
Resnici se zdaj,
Človeškemu rodu
Odpira se raj.
Nocoj se Zveličar
Na svet nam rodi,
Tam v jasliah na slamí
Pohlevno leží.

Pobožne vse duše
Po njem hrepené,
On polni z bogastvom
Ubogo srcé.
Le k njemu hitimo,
Saj rad nas imá,
Odkrivajmo rane
Mu vsega srcá!

Sveti dan.

Oj, sveti dan, ti dan veseli!
Prelepo tvoja zarja sije,
S tebój rešenje nam priklije,
Po čemur smo vsi hrepeneli.
Minula je temótna noč,
Po njej nam sije mir, pomoč.

Se dete sveto je rodilo,
Nebeški kori mu pojejo,
V višavi slavo mu dajejo,
Na zemljo ker se je nagnilo.
Veselo pojmo tudi mi,
Vsa naša moč naj ga časti!

Češčeno bodi, dete sveto!
Češčeno bodi čase večne!
Prineslo si nam dneve srečne,
Češčeno bodi z dušo vneto!
Usmililo se grešnih nas,
Češčeno bodi večni čas!

Otroci pri jasliah.

Oj, jaslica ljube,
Kakó ste lepé!
Pri vas nam veselo
Utriplje srcé.

Ni lepšega časa
Božični ko čas,
Ko Jezušček dete
Prihaja do nas.

On Bog vsemogočni
Se v hlevcec podá
In jasli uboge
Za ljubo imá.

Prelepo oj dete,
Ti svéti obraz!
In svoje ročice
Steguješ do nas.

Pozívaš nas k sebi,
Nas ljubiš srénó
Vse hočeš objeti,
Peljati v nebó.

Pastirji veseli
Tja v hlevce gredó
Darove najboljše
S seboj ti nesó.

Mi tudi bi radi
Prinesli darí,
A reve uboge
Smo zdaj še samí.

Ko cvetke bi rasle,
Bi tekli po njé,
Najlepših nabrali,
Prinesli za té.

Bi zibelko tvojo
Ovenčali vso,
Do hlevca potresli
Bi ž njimi stezó.

A rožic dobiti
Ne moremo zdaj,
Ledene so grede,
Ves prazen je gaj.

Pa srca ti svoja
Podamo za dar,
Oj, vzprejmi je milo,
Če slaba so stvar!

Le tebi služili
Vsi bomo zvestó —
Po tvojih naukih
Živeli lepó

Tvoj vzgled nas spodbadaj,
Tvoj uk naj uči,
Ter varno nas vodi
Življenja vse dni!

Svečnica.

I.

Čista, sveta, božja mati
Dete neseš, daješ v dar,
Hočeš se očiščevati
Samo vso prečisto stvar.
Preponižna izpolnila
Si postavo Mojzesa,
Tako tudi nas učila
Biti slušnega srcá.

Žalost srčno ti naznanil
Simeon je stari mož,
Da ti dušo meč bo ranil,
Milovala bridko boš.

Zaupljivo si udala
V božji sklep se vseh rečij.
Zvesta si Bogú ostala
Srečne in bridkostne dnij.

II.

Strmite! Bog se sam daruje,
Postavo svojo izpolnuje,
Odrešenik se rešit grè,
In čista mati čisti se.

Daruje trojno se darilo:
Je dete, ki se nam rodilo,
Deviški venec matere
In Simeona dnevi še.

Glej, mater zbôde meč nemili,
Deviško lice jok posili,
Ker dete ljubo, jagnje to
Na križi darovano bo.

Presveto dete počastimo,
Mu srca svoja izročimo;
In božji čisti materi
Darujmo svojih src moči!

Pepelnica.

Veselja tir je že pojénjal,
Resnobni dan z norostjo ménjal,
Trohnôbe zvalec in pepel
Mrtvaško pesem je zapel:
Na zemlji, kar se je rodilo,
V pepel se bode premenilo.

Mladost si zlati čas obeta,
Iz sladkih nad povójke spleta,
A komaj pride že pomlad,
Odpada cvetje jej in sad,
In vse, kar srce veselilo,
V pepel se že je spremenilo.

Kar svet obeta, poželjuje,
Kar sreča praznih nad nam snuje,
Vse mine v zarjo jutranjo,
Razpade s cvetko pisano.
Kar svet imá, kar v njem je klilo,
V pepel se bode spremenilo.

Le jedno je, ki nam ostane,
Kar sila nikdar ne pregane,

V pomladi večni nam cvetè,
Nestrohljivo v večnost grè:
Glej, čiste duše oblačilo
Nikdár ne bo se premenilo.

Postne misli.

Gospod, poglej! povsodi stiskan,
Ubožen ves in zapuščen,
Prestrašen zbegan in upadel
In kot otrok, ki je tepên,
Pritečem k tebi, oče mili,
Ti upanje si v moji sili.

Spoznam nevrednost, grešnost svojo,
Se ponižujem pred tebój;
Želim ti zvesto še služiti,
Nositi sladki jarem tvoj;
Pokoren tvoj otrok ostati
Naj bodo sklepi moji zlati!

Pravično grešnika me tepeš,
Zaslužim, da me pokoriš;
Le têpi me, se ne umikam,
Spoznam, da prav takó storiš;

Saj vem, da tega, ki strahuješ,
V ljubezni svoji obdržuješ.

Zdraveje milo je svarjêne
Kot zapeljive hvale glad.
Pokori me in me poboljšaj,
Darujem ti vse sôlze rad;
Le krivega me ne pogubi
Ter bodi oče mi še ljubi!

Sveta večerja.

Zveličar svoje k sebi vabi,
V ljubezni srca jim topí,
V bridkosti ljubih ne pozabi,
Spomin jim večni zapustí.

Skrivnosti svete počastimo,
Presveti god obhajajmo,
Si v veri srca utrdimo,
V ljubezni je ogrevajmo!

Zveličar kliče vse nas milo,
Se bliža k nam celó do tal,
In svojim enkrat za plačilo
Življenje večno bode dal.

Poslovilo.

Večerja zadnja je minula,
Od mize svete vstanejo,
Zahvalna pesem umolknila,
Vse tiho je in žalostno.
Na nebu luna milo sije,
Na Oljsko goro žarke lije.

Zveličar s svojimi učenci
Trpljenju, smrti proti grè,
Premilo zadnjič se poslávlja,
Ogreva ljubim še srcé.
Čez potok Cedron pelje pot,
Tam govori takó Gospod:

«Zapoved, glejte, ta je moja,
Da ljubite se med soboj
Iz tega bodo vsi spoznali,
Da hodite vi za menoj.
Kot jaz vas ljubim, se ljubite,
Vsi zvesti bratje si bodite!

Če svet bo črtil, vas sovražil,
Si mislite, mené je pred:

Odločeni ker ste od njega,
Mrzil mu bode vaš nasled.
Tako kot mene preganjali,
Od sebe bodo vas pahali.

A vendar, to naj vas ne straši,
Otožni upajte le v mé,
Saj jaz sem svet poprej premagal,
Premagati vas on ne smé.
Ozirajte se k meni v sili,
Pomoči bodele dobili.

Žalujete ko vas zapuščam,
Sem bridki čut vam v srce vлил;
Jokali boste, se solzili,
A svet se bode veselil.
Pa žalost vaša, vsaka sila
V veselje bo se premenila.

Prisvetil bode čas veseli,
Se zopet bomo videli,
Srce se bode veselilo —
Prepolno rajske radosti.
Veselja tega pa zatreti
Nihče ne mogel bo in vzeti».

Oj zlati up, tolažba sladka,
Zveličar, kar nam govoriš!

V bridkostih svojih nas ne zabiš,
Sirot ubogih ne pustiš.
Premilo tvoje poslovilo
V življenji bodi nam vodilo!

Trpljenje Odrešenikovo.

I.

Tja v Getzeman' se ozrimo,
Kjer Zveličar naš klečí!
Ž njim v bridkosti se vtopimo,
Naše brême ga teži.
Pot krvavi ga obliva,
Žalost trga mu srcé;
Vendar pa ljubezen živa
V smrt za naše gre dolgé.

Ljud njegov ga zasramuje,
Toži kot krivičnika;
S trnjem krona, in ga suje,
Križ mu za ljubezen dá.
Onemogel gre na góro
S težkim križem zadnjo pot,
Hoče delati pokoro
Za človeški grešni rod.

Za sovražnike še moli,
Milost dá razbojniku,
Materi pa sina vóli,
Njo izročá Janezu.
V žeji hudi omaguje
Bógu izročuje se,
Odrešenje dopolnuje,
Nagne glavo, umrje. —

Tú pod križem sôlze lijmo,
Réšenik na njem visí;
Rane svete poljubimo,
Počastimo rešnjo kri!
Češčen bodi Jezus mili!
Češčen tvoj presveti križ!
S smrtjo tvojo smo dobili
Izgubljeni paradiž.

II.

Na Gólgoti, glej, križ stoji,
Zveličar naš na njem visí;
Za nas trpi in umrje,
Da vrata rajska nam odpré.

Vse grôzno je, in prestrašné,
Žaluje zemlja in nebó,
V rešenje grešnega svetá
Se božji Sin v daritev dá.

Točimo hvalne mu solzé,
Darujmo svoje mu srcé!
Češčen in hvaljen večni čas!
Zveličar naš, ki rešiš nas!

Božji grob.

Oj grob Zveličarjev častiti,
Iz tebe dije balzni cvet!
Obdajajo te rajski sviti,
Slavi vesoljni ves te svet.

Pobožni ti solzé daruje,
Ubogi v tebi se živi,
Mladina tú se okrepuje,
In starček se te veseli.

Častiti grob na tvoji skali
Utrjeno je upanje;
Ne bomo smrti zdaj se bali,
V življenje pot nam grob odpré.

Velika noč.

I.*)

Skalovje se na grobu máje,
V potresu pečat odletí;
Zveličar naš od smrti vstáje,
Trepeče straža in strmí.
Odprl se mu je stalni stròp,
Iz sebe spét ga dal je grob.

Aleluja, aleluja!

In angelj božji zlatokrili
Tolaži rod Adamov tàm,
Da sužnji dnévi so miníli,
In da je prazen groba hram,
Ker je Gospod premôgel smrt,
Človeku spét je raj odprt.

Aleluja, aleluja!

Kristjanu smrti ni se báti,
In groba ga ne bodi stráh,
Ker spét nam je veselo vstáti,
V nesmrtnost premeniti práh;

*) Napev Fr. S. Adamičev. Glej „Uč. Tov.“ 1. 1864., 1. 5.

Zatôrej se radúj srcé,
In ústnica prepevaj lé:

Aleluja, aleluja!

Ostavi, človek, grob mrzkôte,
Od zmot se loči in pregreh,
Ljubezni poln ter poln strahôte,
V nebó ozrt na zemskih tléh!
Zveličar — Bog nas vabi zdáj,
Da ž njim delímo sveti raj.

Aleluja, aleluja!

II.*)

Današnji sviti, zarja mila
Na zmage grob že sijejo,
So vrata vanj se odklenila
Ter glasno zdáj nam kažejo:
Zveličar je od smrti vstal,
Pekel premôgel, smrt končal. Aleluja!

V cvetličnem vrtu, v žarnem kraji
Vrtnar pri cvetkah se mudí,
Prijetneje ko v prvem raji
Okolu njega cvet duhtí.
Ta sam je ljubi naš Gospód,
Sadí obilnih nam dobrot. Aleluja!

*) Napev v „Ceciliji“, I. del, str. 141.

Njegovih naukov cvetje klije
Od kraja zemlje do nebá,
Nebeško slad na srce lije,
V življenje večno nas krepčá.
In enkrat bode vekomaj
Cvetel nam njega sveti raj. Aleluja!

III.

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Zveličar naš je vstal od smrti,
In raj odprl je nam zaprti. Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Premagana je smrt nemila,
Peklenska moč se izgubila. Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Odrešeni smo vsi pogube,
Otroci večne smo obljube. Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Bandéro zmage, glej, častito
S krvjo Zveličarja oblito! Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Oblaženi smo božji svatje
In Kristusovi srečni bratje. Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
Ni treba nam se smrti bati,
Iz groba upamo vsi vstati. Aleluja!

Zapoj veselo, kristijan,
Veseli danes tvoj je dan!
V nebesih bodemo veseli
Zveličani na veke peli: Aleluja!

IV. *)

Zvonovi glasno nam pojejo,
Veseli praznik znanjajo,
Zmagalcu slavo, čast dajejo,
Nas prepevati vabijo:
Zveličar naš iz groba gré,
Hudoba pokončana je. Aleluja!

Češčen in hvaljen Jezus bodi,
Da rešil si človeški rod!
Karkoli diha, gre in hodi,
Naj poje hvalo ti povsod!

*) Napev A. Kunšičev. (Glej „Uč. Tov.“ 1866. l., l. 6).

Zaprtil raj si nam odprl,
Premôgel grob in smrt zatrl. Aleluja!

Češčen in hvaljen za življenje,
Ki s smrtjo si nam je dobil!
Ti naše zdaj si hrepenenje,
Izvirek rajskih tolažil.
Češčen in hvaljen, o Gospod!
Ki daješ toliko dobrot. Aleluja!

V.*)

Kristus nas je vse odrešil,
Svoj zastavek že končal,
Smrt, hudobo v brezдно treščil,
Slavno je iz groba vstal.
Božji sin je iz nebes,
Kar učil je, vse je res. Aleluja!

Iz kraljestva večne tmine
Reveže je nas otel,
Ude svoje dedovine
In za brate nas je vzel.
Zmágana od zdaj je smrt,
Večni raj nam je odprt. Aleluja!

Slavni praznik, dan veseli
Srečni vsi obhajamo,

*) Uglasbil L. Belar. Zal. R. Milic.

V veri trdni oživeli,
Prenovljeni v duhu smo.
Večna vabi nas pomlad
V svate božje v raj enkrat. Aleluja!

Danes slavo naj prepeva
Zmagovalcu vsaka stvar,
Hvalno petje naj odmeva,
Slave večne sijaj žar!
Vsi jeziki zdaj v nebó
Glasno naj prepevajo: Aleluja!

Mariji o velikonočnem času.*)

Veseli se rajska kraljica,
Veseli se sveta Devica!
Za kogar si bridko solzila,
Že vstal je, si spet ga dobila. Aleluja!

Vsa žalost, bridkost je zbežala,
Zgolj radost se je prikazala,
Njegovo obličje pobito
Povzdignjeno spet je častito. Aleluja!

*) Napev Fr. Sr. Adamič-ev. (Glej „Uč. Tov.“ 1868. l., l. 8., stran 128.)

Škrlat in vse trnje bodeče
Lepôta je, cvetje duhteče;
Orodje in križ siloviti
Blišči se vse v zarji častiti. Aleluja!

Veseli se rajska kraljica!
Bogá za nas prosi, Devica!
Pomagaj, da enkrat veseli
Pri tebi bi srečno živeli. Aleluja!

Dobri pastir.

Ti, Zveličar srčnomili,
Naš pastir najboljši si!
Oj, kakó bi ne ljubili
Zvésto te iz vseh močij!
Dol do nas si se ponižal,
Nas ovčic iskat prišel;
Ljud brezdušni te je križal,
Za naš greh si smrt trpel.

Rade tvoje bi ovčice
Kaj vrnile ti za to,
A smo revne sirotice,
Svojo nam podáj rokó!

*) Napev Rihar-jev in tudi v „Ceciliji“, v I. delu, str. 172.

Verno bomo poslušali
Tvojih ust presladki glas,
Tvojo voljo zvrševali
Zvésto bomo vsaki čas.

Srečno je s teboj hoditi,
Pásti s tvojo čedo se,
Sladko tebi je slediti,
Blaženo ljubiti te.
Pási nas, pastir premili,
V cvetji vseh močij sladí!
Ti varuj nas v vsaki sili,
Hrani v svoji milosti!

Vnebohod.

Ozíraj na kvišku
Se danes okó!
Zveličar zapustil
Je revno zemljó.
Pripravljat nam krajev
Šel v sveti je raj,
Da k sebi bo klical
Vse ljubljence zdaj.

S teboj, oj Zveličar!
Se dviga srcé,
Le k tebi hlepijo
Vse naše željé.
Brez tebe blagósti,
Pokoja tú ni,
Pri tebi le sreča
In ráдост živí.

Kar svet nam ponuja,
Minljivo je vse,
Med cvetjem obilno
Nam trnja cvetè.
Nam sreča nobena
Ne polni srcá,
Vsi kraji so tukaj
Doline solzá.

Zatorej oziraj
V nebó se okó,
Z Zveličarjem v duhu
Ostavlaj zemljó!
Oj, Jezus, z višave
Rokò nam podáj,
Iz solzne doline
Preseli nas v raj!

Binkošti.

Enoglasno zakličimo,
In zaupno vsi recimo:
Pridi, pridi sveti Duh!

Zlati dar nam daj modrostij —
Vir presrečnih vseh blagóstij!
Pridi, pridi sveti Duh!

Umnosti nam žarke dajaj,
Srca k dobremu navajaj!
Pridi, pridi sveti Duh!

Dar nam svojega dal svèta,
V stiskah naj nam moč obéta!
Pridi, pridi sveti Duh!

Daj moči k svetosti pravi,
Srčno zmagati v skušnjavi!
Pridi, pridi sveti Duh!

Dar nam daj še učenosti —
Rasti v pravi nam kreposti!
Pridi, pridi sveti Duh!

Daj pobožno nam živeti,
Po svetosti hrepeneti!
Pridi, pridi sveti Duh!

Daj nam v strahu ti služiti,
Srčno vselej te ljubiti!
Pridi, pridi sveti Duh!

Na svetega Telesa dan. *)

Trosimo cvetice
In vince lepé,
Kjer Jezus, Zveličar,
Med nami zdaj gré!

Pa tudi darujmo
Mu cvetje srcá!
Naj vsak mu nedolžnost
Obljubi in dá!

Oj, ljubi Zveličar,
Ozrí se na nas!
Ti varno nas vodi
Življenja ves čas!

Naj čednosti cvetke
Nam lepo cvetó,
Obhod naj pripelje
Nas k tebi v nebó!

*) Uglasbil Ant. Nedvěd.

Sveta želja.*)

K tebi, o Gospod! zdihujem,
Vse pri tebi pričakujem —
Dopolniti si želje.

Kjer, Zveličar ti prebivaš,
Mir, sladkosti v dušo vlivaš,
Bolno zdraviš nam srcé.

Nágni, o Gospod! se k meni,
Žalost, zmote mi preženi,
Me navdajaj z milostjo!
V dobrem daj mi vedno rasti,
Vsaki dan ti bolj dopasti,
In ljubiti te zvestó.

O ne pusti me ločiti
Se od tebe, in grešiti!
Me na pravo pot ravnaj!
Daj pobožno mi živeti,
V tvoji milosti umreti,
In doseči sveti raj.

*) Napev Fr. Sr. Adamič-ev. (Glej prilogo k „Uč. Tov.“
1864. l., l. 10.)

Gospodov dan.*)

Povzdigni, duša, se iz praha,
V nebesa danes se ozri!
V čutilih svetih in iz straha
Zapusti svetne vse stvari:

Gospodov dan

Naj praznovan

Bo v duhu vse pobožnosti!

Češčenje božje src pobožnih
Razlega naj se zdaj samó!
Karkoli čutov kod je zmožnih
Bogú naj vsi prepevajo:

Gospodov dan

Naj praznovan

V češčenje božje vredno bo!

Za božje milosti nezmerne
Zahvale srčne smo dolžni,
Udani vsi ljubezni verne
Darujmo na oltar dari!

Gospodov dan

Naj praznovan

V zahvalo bo vseh milostij!

*) Napev Rihar-jev.

In kadar srce omaguje,
Nadloge tarejo duhá,
Pomoč gotova pričakuje,
Rešitev pride od Bogá :

Gospodov dan
Naj praznovan

S ponižno prošnjo bo srcá !

Če vredno tú posvečevali
Gospodov dan mi bomo zdaj,
In v božjo čast ga obračali,
Odprt nam bode sveti raj :

Gospodov dan
Bo praznovan

V nebesih enkrat vekomaj.

Molitev.*)

Iz globine
Solz doline
Kličem k tebi, stvarnik moj !
Glasi mali
Razlegali
Naj pred sedež bi se tvoj !

*) Napev Rihar-jev in Grbič-ev.

V srcu vneto
Hvalo sveto
Peti, Bog, ti hrepenim!
Ni mogoče
Slave vroče
Razodeti kot želim.

Tvoja roka
Že otroka
Varno je vodila me.
Oče mili
V vsaki sili
Skázoval si vedno se.

Vero živo,
Neminljivo
V srce vsadil si mi ti.
Se ponižaš,
K sebi bližaš
Me, da up ljubezni tli.

Vir modrosti
In blagosti
Dol od tebe mi lijè
Kar dobivam
In uživam,
Milost tvoja mi dajè.

V večni slavi
Po višavi
Vse moči naj te časté!
Vse naj poje
Dela tvoje,
Povišuje ti imé!

Preživeti
In umreti
Daj mi v svoji milosti!
In da srečno
V slavo večno
Dokončam vse svoje dni!

Otrokova molitev.*)

Blagoslovi, Oče večni,
Delo moje pridnosti!
V tvojo slavo, svojo srečo
Naj obračam mlade dni!
Čednosti mi v srce vsajaj,
Varuh bodi vedno moj!
Pridno hočem se učiti,
Bom otrok poslušen tvoj.

*) Napev Fr. Sr. Adamič-ev. Glej „Uč. Tov.“ 1864. l.,
l. 3., stran 48.

Daj, da rastem ves v modrosti,
V tvoji milosti zdaj mlad,
In da enkrat me obdaril
Lepih čednostij bi sad!

Ljubi mir.*)

Ljubi mir, ti cvetje,
Božji si dar,
Drago nam zavetje,
Mili vsem žar.

Daj, o Zveličar! preljubi nam mir,
Sreče največje na svetu je vir!

Stiska nas težava,
Duša medlí,
Zopet pa je zdrava,
Če govori :

Daj, o Zveličar! preljubi nam mir,
Sreče največje na svetu je vir!

*) Besede in napev po nemški pesmi. Glej „Uč. Tov.“
1866. l., l. 7., stran 114.

Mir preljubeznivi
Pridi v srcé!
Vse moči oživi,
Spolni željé!

Daj, o Zveličar! preljubi nam mir,
Sreče največje na svetu je vir!

N e b e s a.

Kadar srce žalno bije,
Bridke mi tekó solzé,
Se spominjam domačije,
Kamor hrepené željé,
Tam veselje vse kraljuje,
Vsako srce razvedruje.

Čas sladkosti in veselja
V raji večnem ne nehá,
Nam izpolnjena bo želja
Hrepenečega srcá.
Kakor v zlatih sanjah milih
Ziblje duša se v čutilih.

Čistojasni vir resnice
Med cveticami duhtí,
Duši je razkrito lice —
Neminljive rádosti.
Tú nobene ni bridkosti,
V hiši tej so zgolj blagosti.

Tú popotnik se spočije,
Svoje brême odloží,
Pómlad večna tú mu klije
In odriva zlate dní.
Večni praznik se obhaja,
Sreča tú brez konca traja.

Bratec brata tu objema,
Se ločitve ne bojí,
Večna se ljubav unema,
Plam ljubezni vsem gori.
Srca druží vez edina,
Znana tú ni bolečina.

Oj, preljubi kraj presrečni!
Kdaj priromal k tebi bom?
Kdaj mi v svoji sreči večni
Ti odpreš se, mili dom?
Daj mi skoraj k tebi priti,
Srečnemu tam večno biti!

Mariji brez madeža spočeti.

(V spomin v 8. dan grudna 1854. l.)

Med zvezdami nam zvezda sije,
Enake nima vse nebó,
Okrog presvetle žarke lije,
Le v njo ozira se okó.
Ta zvezda, o Marija ti!
Brez madeža spočeta si!

Na nebu zarja se razgrinja
Čistejša, lepša od zlatá,
V prelepih žarkih se utrinja,
Nebeških leskov svit imá.
Ta zarja, o Marija ti!
Brez madeža spočeta si!

Med trnjem roža pricvetela,
Prekrasna in duhteča je,
V podobi čisti nevenela,
Edina ona nam cvetè.
Ta roža, o Marija ti!
Brez madeža spočeta si!

Pregrehe noč je zemljo krila,
In dolg težil človeški rod;
Le ena hči je prosta bila,
Odbral za mater je Gospod.
Edina hči, Marija ti,
Brez madeža spočeta si!

Devica čista in presveta,
Vseh milostij napolnjena,
Od greha čisto vsa izvzeta
Edina hči Adamova.
Najlepša vseh, Devica, ti
Brez madeža spočeta si.

Oznanenje Mariji Devici.

Jedina cvetka je cvetela,
Prijetno duhtel njen je cvet;
Kot pesem je preroka pela:
Iz Jése prišla je na svet.
In tisto temno zimsko noč
Došla je grešnikom pomoč.

Je plemenita ta cvetica,
Na sebi nima madeža,
Prečista, blaga je Devica,
Ponižna in preblažena.
Najlepša izmed cvetja vsa
Je sama ona sred svetá.

Da bi pozdravil to Devico,
Poslal je angelja Gospod,
Oznanit sveto ji novico,
Obilno nesti ji dobrot.
In z Gabrijelom veselé
Duhov nebeških se vrsté.

«Devica, bodi počesčena!
Ti polna božje milosti!
Ni bila žena še nobena
Oblažena, kot zdaj si ti.
Najvišji, glej, je sam s teboj,
Nikar, Marija, se ne boj!

Glej, Duh njegov te je odločil,
V namenu večnem te odbral,
S teboj se, čista, bo zaročil,
In matere ti čast bo dal.
Iz tebe, polna milosti,
Rodil se bode sin častí».

Prikloni nizko se Devica,
V svetosti svoji, čistosti,
Kot zarja ji žarijo lica,
Ponižna vsa odgovori:
«Glej, srce moje ne pozná
Nobenega še zdaj možá».

«Bogú pa moč je vse storiti:
Glej, sveti Duh te posvetí,
Te hoče čisto ohraniti,
Sad božji v tebi dozori.
Ti mati boš Najvišjega,
Rodila sina Jezusa».

Nebó in zemlja, vse utihne,
Poslušá zdaj besede nje,
Udana nagne se in zdihne,
Odkrije voljnostno srcé:
«Glej, dekla sem Gospodova,
«Zgodí naj se mu volja ta!»

Nebesa se razveselijo,
Vse rajsko petje zadoní,
Bogá, Devico poslavijo, —
Na grešni zemlji se daní.
Beseda bila je mesó,
Rešenje prišlo nam je ž njo.

Češčena si Marija!*)

Ko v jasnem pasu primigljá
Nam zvezdica daničica,
Se sliši milo že zvonjenje,
Mariji čast in počeščenje;
In z zlato zarjo vse častí:
Češčena si, Marija ti!

Ko više sije solnce že,
Vzdiguje se čez poldne grè,
Se sliši milo spet zvonjenje,
Mariji čast in počeščenje;
Čez hrib in plan se oglasi:
Češčena si, Marija ti!

In kadar solnce že ljubó
Nam za goró žari slovó,
Se glasno sliši še zvonjenje,
Mariji čast in počeščenje;
V večernem hladu se glasi:
Češčena si, Marija ti!

*) Uglasbila Rihar in Ant. Nedvèd.

Češčena si, Marija ti!
Naj se glasi do konca dni,
Naj vedno sliši se zvonjenje,
Mariji čast in počeščenje;
Nebó in zemlja naj glasi:
Češčena si, Marija ti!

Kraljici majnikovi.

I.*)

Začénja se pomlád vesela,
Narava vsa je oživela,
Cvetic premnogih nežni kras
Raduje navdihuje nas.

To cvetje v maji, o Marija!
Le v slavo tvojo se razvija!
V češčenje tvoje cvet duhti,
Slaviti vabi vse stvari.

V češčenje to, Marija, tvoje
Združuje se še srce moje.
Zaupno k tebi prihitím,
Udan iz srca te častím.

*) Napev zložil Fr. Sr. Adamič. (Glej prilogo k „Uč. Tov.“ 1865. l., l. 9.)

II.

Glej, šmárnico belo,
Marija ti dam,
Pomladni dar prvi,
Ki zdaj ga imam.

S cvetico darujem
Ti svoje srcé,
Dovoli, razkrije
Da svoje željé.

Pomagaj, da zvesto
Ti služim vsekdar,
Da v veri ne zmája
Noben me vihar.

Naj v milosti božji
Na svetu živim,
V zavetji naj tvojem
Zemljó zapustim.

III.

Cvetica vrtnica
Odprla je cvel,
Vsa pražnja obrača
Se v majnikov svet.

H Kraljici nebeški
Se nagne v oltar,
Cveteti, duhteti
Jej hoče za dar.

Se z vrtnico vzbuja
Še moje srcé,
K prečisti Devici
Pošilja željé. —

Le žarek blagosti
Me tvoj obsijaj,
To zá-me na svetu
Bo sladek že raj.

Vnebovzetje Marije.

I.

Prepeva rajska družba sveta,
Praznuje danes god častiti;
Marija je v nebesa vzeta,
Odšlá trohnóbi siloviti.
Jo angelji pozdravljajo,
V nebó nad zvezde spremljajo.

To Mati je, ki žalovala
Pod svetim križem je premilo,
Ki v duhu s sinom je prestala —
Trpljenje bridko, smrtno silo;
Zatorej mučenico zdaj
Slavil bo raj na vekomaj.

Odpró se jej nebeška vrata
In rajske harfe zadonijo:
Odmeva petje, struna zlata,
Nebesa vsa časté Marijo:
Oj pridi k nam, Kraljica ti,
Kraljuj pri Bogu v večnosti!

Dovoli mi, Devica sveta,
Da tudi jaz ti pojem slavo,
O daj, da pesem moja vneta
Češčenje poje tebi pravo.
In zadnji glas, ki izustím,
Mi daj, da tebi podarím!

II

Odprta so nebeška vrata,
Razlega petje se lepó,
Iz raja sije zarja zlata,
Marija z zemlje gre v nebó.

Nebeški kralj jo sam pozdravi,
Nebó se vse je veseli,
S prestolov širnih po višavi
Kraljici slava, čast doní.

Izvoljencem je zdaj veselje —
In Mati nam usmiljena,
Pobožnim vliva svete želje,
Tolaži v sili reveža.

Oziraj v nas se Mati milo,
Odvračaj nam nadloge vse;
In daj, da bi se nam odkrilo
Pri tebi kdaj prebivanje!

M a r i j i .

I.*)

O Devica, počesčena,
Ti Kraljica vseh nebes!
Ti si vsem nam vir življenja,
Nam dobrotnica zares!
Svit bliščobe te obdaja,
Solnčno sije tvoj obraz,
Vsa lepota zemlje, raja
Služi tebi v večni kras.

*) Napev Rihar-jev.

Vender tvoj obraz je mili,
Milostne imaš oči,
Vse, kar tebe bi prosili,
Nas poslušáš rada ti.
Si ponižna in premila,
Si nam dobra vsaki čas;
Si nam mati kakor bila
Si na zemlji kdaj pri nas.

Glej na zemlji nas sirote —
Nas uboge grešnike!
Prosi, da nas priti v zmote
Izveličar varuje.
In ko zadnjič se nagnilo
Naše tú življenje bo,
Takrat k nam ozrí se milo,
Spremi v večno nas nebó!

Tebi hočemo služiti,
Te ljubiti vsaki čas,
In za Bogom te častiti,
Prepevati ti na glas:
O Devica, počeščena,
Pочеščena vekomaj!
Ni enaka ti nobena,
Tebe slávi sveti raj!

II.

Ti edina
O Marija!
Za nevesto voljena
Si od svetega Duhá.
Tebi lepo
Naj razlega
Hvalno petje se glasno,
Naj doní celó v nebó!

Ti le sama
Si odbrana
Lilija brez madeža,
Mati Sina božjega.
Počeščeno
Čez vso zemljo
Tvoje sladko je imé,
Družbe rajske te časté.

K tebi mili
V solz dolini
Zapuščeni kličemo,
Milosti te prosimo.
Ti nas brani
V sili vsaki!
Daj, da bi posnemali
Tvoje lepe čednosti!

Slava Mariji.*)

I.

Tebe, Marija, želim poslaviti,
Šopek cvetlični prinesem ti v dar.
Sklenil sem, hočem te večno ljubiti,
O ne zavrzi darila nikar!
Zgornji vršiček je lilija bela,
Čistega srca podobo ima.
Čistost darujem ti; naj bi cvetela
V srcu mi vedno kot lilija ta!

Druga cvetica, vijolica mala,
Živa podoba ponižnosti je;
S srcem ponižnim kot ti si kazala, —
Bodem posnemal v vseh čednostih te.
Tretja cvetica kot iskra žareča
V šopku, ki živo nasproti migljá,
Táko naj klije ljubezen goreča
K tebi, Devica, iz vsega srcá!

Vse, kar premorem, darujem veselo
Tebi, ki Mati usmiljena si;
Moje srcé, kakó rado bi pelo
Slavo ti večno iz svojih močij!

*) Napev Rihar-jev.

V sreči, nezgodi, na slehernem kraji
Tebe, Devica, bom vedno častil,
Upam pa tudi, da enkrat tam v raji
S táboj cvetice veselja bom vil.

II.

Marija! vir si nam veselja!
Zakaj bi slave ti ne peli,
Ne k tebi, blaga, hrepeneli,
Navdaja ko nas k tebi želja?

Marija! ti si ljubezniva;
Zakaj bi tebe ne ljubili,
Dobrotnice te ne častili,
Obraz ko tvoj se nam odkriva?

Marija! ti si mati mila:
Zakaj bi k tebi ne hiteli,
Pomoči tvoje ne želeli,
Ko tare nas nadloga, sila?

Marija! zgodnja nam danica!
Očesi kam bi obračali,
Življenja čoln kakó veslali,
Ko noč nas krije in temnica?

Marija! ti nebeška vrata,
Zakaj bi v solzni mi dolini
Ne zrli k tebi, kjer v višini
Nam sije tvoja zarja zlata?

Marija naše pribežališče.

Kakor reka se izliva
V mórje, in tu v njem počiva,
In prepolno ni morjé:
Táko grešnik se k Mariji
Zatéka v grehah, hudobiji,
Kjer se milosti delé.

Ne zamudi,
K njej, o grešnik! se potrudi.

Če v nevarni kraj zabredeš,
V grešne zveze se zapleteš,
Ne obupaj še nikár!
Milost ni še izgubljena
Še odprta pot je ena,
Kjer ti sveti upa žar:

Tja k Devici
Se zatêci, pomočnici.

Če viharja moč razsaja,
In valovja šum nastaja,
Ako ti pogin pretí:
K naši Materi premili
Vzdihaj, kliči v hudi sili:
O Danica!
Bodi moja rešenica!

Marija pomočnica.*)

O Devica,
Pomočnica
Vedno zvesta si nam ti!
Le sladkosti
In blagosti
Tvoja roka nam delí.

Kakor roža
Si cvetoča,
Ko prikaže se spomlad.
Ž njo iz raja
Nam prihaja
Cvetje zlato, blažen sad.

*) Napev Rihar-jev in A. Nedvėd-ov.

Kakor zarja
Iz viharja
V temni noči kažeš pot;
Ti premila
Si rešila
Mnogokrat nas hudih zmot.

Ti nas vodi,
Z nami hodi
Mati ljuba dalje še!
Nas obvari,
Blagodari,
Bodi naše upanje!

In ob smrti
Raj odprti
Nam doseči milo daj,
Tam veseli
Hvalo peli
Bodemo ti vekomaj.

Marija tolažnica.*)

O Marija, tolažnica
V vseh bridkostih si nam ti!
Ko preganja nas krivica,
Up pri tebi nam še tli.
Pri nadlogah v vsaki sili
K tebi se obračamo,
Srce svoje s tolažili
Sladko napolnujemo.

Mati naša, le oziraj
Milo v nas se reveže!
Nas tolaži in podpiraj,
Zdrávi duše ranjene!
Upamo, da ti, Devica,
Vedno boš nam milostna,
Da kot zvesta tolažnica
Nas ti spremiš iz svetá.

*) Napev Grbič-ev. (Glej „Uč. Tov.“ 1865. l., l. 11., stran 172.)

Marija, Mati ljubljena.*)

Marija, Mati ljubljena,
O počesčena ti!
Rodila si nam Jezusa,
Zató te vse časti.
Mi svoja srca ti damó,
Zaupno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas!

Marija, sladko ti imé,
Kristjanom močni var:
Ti zdraviš žalostno srcé,
Nam siješ upni žar.
Zatorej ne prenehamo
In vedno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas!

*) Napev v „Ceciliji“, II. del, stran 273.

Marija, moja misel.*)

Ko zarja zjutraj se razgrinja,
Si moja misel ti, Marija;
Podoba tvoja pred očmi
Mi vedno miljena stoji.

Preti če zloba zapeljiva,
Si moja misel ti, Marija;
Obraz temàn mi razvedriš,
V skušnjavi me ne zapustiš.

Ko noč po zemlji se razširja,
Si moja misel ti, Marija;
In prej ko truden še zaspím,
Se v tvoje varstvo izročím.

Ko bo mi zadnja ura bila,
Boš moja misel ti, Marija;
Ko bodo sile mi pošlé.
Oziral bodem k tebi se. —

*) Napev Rihar-jev.

Marija, naše upanje.

K tebi, Mati, ljubezniva,
Zaupljivo pribežim,
Dela vsa in želje svoje,
V tvoje varstvo izročim.
Vem, ne boš me zapustila
Reveža brez tolažila.

Ti stopinje moje vodi,
Ti varuj me hudega,
V božji milosti ohrani
Čisto mi teló, duhá.
Če z menoj si, ljuba Mati,
Zléga ni se meni bati.

Če nesreča me pregranja,
Ako svet zatira me,
Če bridkost in stiska žuga, —
Ti si moje upanje.
Vem, ne boš me zapustila
Moja Mati, srčno mila!

P r e r ó d .

Od hrúma svetnega omamljen
Sem hodil že nevarno pot,
Po milosti Device zdramljen
Obvarovan bil hudih zmot.
Izginile so grešne tveze,
Razdrle se hudobne zveze,
Navdaja me, ko ne popred,
Uzvišen čut, mi v prsih vnet.

Sovražno če osode časne
In svetni up me zapustí,
Če tudi sreča mi ugasne,
Če ljubi dom me posloví:
*)Zaupam v tebe, o Devica!
Ti moja bodeš tolažnica;
Mi zvezda tvoje bo okó,
Ki mi svetíla bo v nebó.

Vsejedno mi, če dolgo, kratko
Na revnem svetu zdaj živim.
Da pridem k tebi v družbo sladko,
Ti dneve svoje podarím!

*) Napev k tem vrsticam je zložil Fr. Sr. A d a m i č.
(Glej „Uč. Tov.“ 1867. l., l. 10., stran 160.)

Bežite zdaj, ve prazne sanje,
Me boljše čaka vživanje:
Nebeški raj, presrečni dom,
Kjer vekomaj zveličan bom.

Pred Marijo.*)

I.

Pred tronom tvojim, o Devica!
Klečim in zrem v obraz ti mili.
Občutki so se zamaknili
V sijajnost tvojo, o Kraljica!

Si s trumo angeljev obdana,
V naročji imaš božje Dete,
Prepevajo ti družbe svete,
Si z rajskim svitom obsijana.

Kot solnce zjutraj v zarji zlati,
Okó premilo tvoje sije,
Prečudno moč mi v srce lije,
Ne morem reči, popisati.

*) Uglasbil L. Belar.

Pri tebi, o Devica mila!
Bi noč in dan najraje bíval,
Čutila rajska bi užival,
V sladkosti duša se topila.

Devica sveta, o dodeli,
Da vedno bo obličje tvoje
Navdajalo vse čute moje,
Me sprejmi k sebi v raj veseli!

II.

Spominjaj se, Devica mila,
Da ni še bilo slišati,
Da ti kogá bi zapustila,
Ki k tebi upno pribeži.

Z zaupanjem tem, o Devica!
Zdaj k tebi zdihujé hitim,
Ti bodi moja pomočnica,
Da grešnik milost zadobím.

Besede večne ti si Mati,
Ne zvrzi mojih besedí!
Ne jenjam k tebi zdihovati,
Usliši me po milosti!

Male šmarnice.

1. STUD NAD GREHOM.

Pomagaj mi, prečista Mati,
Da greha se največ bojim,
Da vedno v tvojem močnem varstvu
Bogú in tebi zvest živim.

2. ŽALOST NAD GREHOM.

Močno mi tužno srce bije,
Zeló me huda vest teží,
Zakaj sem grehu se udajal,
Nič več naj to se ne zgodi!

3. MILOST!

Usmiljena, oj Mati naša!
Ti prosi za-me Jezusa,
Da on po bridki smrti svoji
Ubogemu še milost dá!

4. TRDNI SKLEP.

Življenje drugo bom nastopil,
Pregreham dal bom vsem slovó;
Pomagaj mi, Devica mila,
Da sklep omahnil mi ne bó!

5. PONIŽNOST.

Marija, ti mi v srce vsadi
Ponižnosti vijolico;
Da vedno bode živa klila,
Izrejšaj ti in varuj jo!

6. MINLJIVOST.

Marija daj, da vidim jasno,
Kakó minljive so stvari,
Kakó beží življenje naše
In vse, kar svet imá, rodi.

7. NEČIMERNOST.

Ne pusti, božja Porodnica,
Da kdaj bi svet premotil me,
Pokaži mi, da živo vidim,
Kakó nečimerno je vse!

8. SMRT.

Ko zadnja ura bo mi bila,
Takrat me ne zapusti ti!
Okó umrlo, solzno moje
Uprto v te naj zastojí!

9. TROHNOBA.

Spomin v trohnobo in minljivost
Naj varuje pregrehe me!
Le vera, up, ljubezen živa
Naj vrata v večnost mi odpré!

10. SODBA.

Marija, ti me k sodbi spremi,
In prosi zá-me milosti;
Če ti z menój boš, ljuba Mati,
Nesreče se mi bati ni.

11. VEČNOST.

Obvaruj me, Devica sveta,
V pregrehah da s svetá ne grem;
Očistim prej naj vest si svojo,
In z Bogom spravljen naj umem.

12. SVETA VERA.

Ne pusti, Mati, da bi zmote
Od prave poti vêdle me,
Ohrani luč mi vere svete,
Vihár, da mi ne ugasne je.

13. BOŽJA VSPRIČUJOČNOST.

Spominjaj me, Devica modra,
Da Bog me vidi zmer povsod,
Ogibljem da se grehu skrbno —
Pravice hodim zlato pot.

14. BOGABOJEČNOST.

Devica stóri, strah da božji
Prešinja vedno mi srcé,
Da nikdar v krivdo ne dovolim,
Bežím pred senco greha že.

15. OPREZNO GOVORJENJE.

Ti varuj, Mati, usta moja,
Da grehu so zatvórnjena;
Le v slavo Božjo in pa tvojo
Naj jezik moj izraz imá!

16. ZAUPANJE.

Ti, Mati, upanje si moje.
Vsa moja moč si in krepost,
Če tebe zaupljivo prosim,
Odvzameš vsako mi bridkost.

17. TOLAŽBA.

Marija si tolažba moja,
Ko trga žalost mi srcé;
Ljubezen tvoja mi odjemlje
Težave bridke in solzé!

18. UDANOST.

Kar koli pride, me zadene,
Prenašal bom udano vse;
Saj vem, da kar nam Bog pošilja,
Le v srečo našo nam dájé.

19. POTRPEŽLJIVOST.

Dodeli mi, Devica blaga,
Strpljivo da imam srcé!
Pomagaj mi, da rad prenašam
Težave, križe, vse gorjé.

20. POMOČ.

Če greh me vabi, zapeljuje,
Devica ne zapusti me,
Z mogočno roko ti me brani,
Preženi mi skušnjave vse!

21. ČUVANJE.

Oj vsprejmi, Mati, srce moje,
Pri tebi varstvo, moč imá;
Bogu in tebi je darujem,
Ti vodi moja dela vsa!

22. LUČ OD ZGORAJ.

Ti mati si vodnica moja,
Preganjaj greha temno noč;
Na vseh nevarnih potih mojih
Naj varuje me tvoja moč!

23. POMOČ.

Po tebi nam preljuba Mati,
Pomoč in milost Bog delí;
Zatorej zaupljivo kličem:
Devica, prosi zá-me ti!

24. STANOVITNOST.

Pomagaj, da bom stanoviten,
Pregreham da se ne udám.
Storiti pa takó le morem,
Če tebe na pomoč imám.

25. HVALEŽNOST.

Z jezikom, srcem zahvaljujem
Bogú se za vse milostí;
Naj slavo tvojo povikšuje
Na svetu vse, kar je, živí!

26. LJUBEZEN DO BOGA.

O Mati! ti ljubezni lepe,
Da ljubim, daj, Bogá zvestó!
Otrok da bom ljubezni svete,
Naj želja moja bo samó.

27. LJUBEZEN DO MARIJE.

Devica, lilija na samem
Scvetela si mej hčeramí;
Zatorej pa ljubezen sveta
Do tebe v srcu mi gorí.

28. LJUBEZEN DO BLIŽNJEGA.

Vse brate bom na svetu ljubil
Kot sebe zmer zarad Bogá,
Enako bodem ljubil tudi
Še svojega nasprotnika.

29. HOJA ZA KRISTUSOM.

Daj, Mati, da za Sinom tvojim
Nastopam, hodim pravo pot!
Njegov mi vzgled v življenji sveti,
Obračaj k dobremu povsod.

30. SVETI BLAGOSLOV.

Devica sladka, daj da, sije
Na-mé premilostni tvoj žar;
Če blagor tvoj me spremlja, vodi,
V zavetji tvojem sem vsegdar.

31. SVETI RAJ.

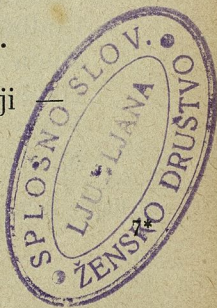
Presrečni so, ki v Božji hiši
Pri Bogu že prebivajo!
Devica daj, da tudi meni
Se vrata v raj odklenejo!

Na Šmarni gori.

Došel sem, Marija,
Na tvojo goró,
Za hip bi zapustil
Rad mračno zemljó.

Na ljubem tem kraji
V bližavi nebes,
Najlože si brišem
Solzé iz očes.

Ti vabiš me k sebi
Od hrupa, svetá,
Mi kažeš se Mati
Usmiljena vsa.

Bridkosti, težave
Nam tukaj jasniš,
Pomoči, tolažbe
Tù vernim deliš.

Le vabi na goro
Tvoj zvon me glasán —
Naj k tebi me spremi
Na zadnji moj dan!

Sveta Cecilija.*)

Vzdigni pesem glase svoje,
Poj na čast Cecilije!
Struna, piščal naj zapoje,
Godbe šum razlegaj se!
Rada ti, devica sveta
Hvalne pesmi pela si,
Petje in molitev vneta
Mlada leta ti sladí.

*) Napev Rihar-jev.

Mej neverci zvesta bila
Božjemu si ženinu,
Kri za vero si prelila,
Darovala se Bogú.
Valerjanu tovaršica,
Ga za vero pridobiš,
Ž njim živela kot devica,
Ž njim se v raji veseliš.

Mučenica in devica,
Dvojni venec venča te,
Mej izvoljenci cvetica
Belordeče svetiš se.
Tù prepevaš sladke glase —
Slavne pesmi Jagnjetu,
Prepevala boš vse čase
Slavo večnemu Bogú.

Vzdigni pesem glase svoje
V čast zato Cecilije!
Struna piščal naj zapoje,
Godbe šum razlegaj se!
«Bodi slavljen devica!»
Naj odmeva ti v nebó,
Pevcem, godcem pomočnica,
Glási njih naj ti pojó!

Nove orglje.

Veselo orglje zadonite,
Bogu darujte prvi glas!
V češčenje božje se družite,
Živahno pojte vsaki čas:
Bogá na vekomaj samó
Naj hvali zemlja in nebó!

Ganljivo orglje zadonite,
Vzbujajte srca vse strani,
Soglasje sveto v dušo lite,
Milobno s kora naj doní:
Pobožnih src, ljubezni dar
Polagaj vsakdo na oltar!

Resnobno orglje zadonite,
Obhajajte cerkveni čas,
Čutila sveta nam budite,
Odmevajte po cerkvi glas:
Presojaj, človek, svoj si stan,
In misli na poslednji dan!

Nebeške orglje zadonite,
Dvigujte k Bogu nam srcé,

S tolažbo v tugi je polnite,
Vdihujte svete nam željé!
Razlegajo se glási naj
Iz hiše Božje v sveti raj!

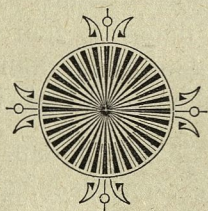
Zlatomašnik.

Prisvetil je veseli dan,
Preželjno že dočakovan;
Duhovni oče sivolasi
Pristopa danes k zlati maši.
Iz src udanih mu doní:
Presrečni zlatomašnik ti!

Prisvetil je veseli dan,
Sosedom vsem preblagrovan;
Glej, sivi starček dar presveti
Daruje danes v družbi vneti.
Kadilo, cvetja vonj puhti:
Presrečni zlatomašnik ti!

Prisvetil je veseli dan,
Odkriva nam preblažen stan;
Gospod služabnika plačuje,
S proslavo svojo osrečuje.
Zato naj krepko se glási:
Naj Bog očeta nam živí!

Ponižen pozdrav
mimogredočima c. in kr. Veličanstvoma

dobrovskih učencev in učenk

dne 20. listopada 1856. leta.

Pozdravljena oče in mati premila,
Pozdravljena srčno od revežev nas!
Naj sreča nebeška na Vaji bi lila,
Spremljala ugodno na potih ves čas!

Podajamo cvetke še neovenele,
Udane ljubezni živoči so žar;
Na srcih nam zvestih so se razcvetele,
Vsprejmita blagóstno ponižno naš dar!

V otroke priproste se mílo ozrita,
Iz src Vama zvestih slušajta naš klic:
Naj Bog Vaji vódi, oj gosta slavita!
V vseh potih potresa najlepših cvetic!

Šolska mladina

o šeststoletnici presvetle cesarske rodovine Habsburške

na Kranjskem (1283.—1883).*)

Veselje čuje se povsod,
Obhaja se slovesni god,
Čez hribe, dóle se glasi:
Cesarja naj nam Bog živi!

Stotine let minulo je,
Da Kranjec drug je Avstrije;
Viharjev hudih se ni bal,
Cesarju zvest je zmer ostal.

Sinóvi zvésti tudi mi
Za vselej bomo Avstriji:
Zanašaj se na nas, vladar:
Življenje, kri ti dámo v dar!

Razlegaj rádot se povsod,
Praznujemo veseli god,
Čez hribe, dóle naj doní:
Cesarja naj nam Bog živi.

*) Napev L. Bela r-jev.

Ob Najvišji navzočnosti
Njega c. in kr. apost. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.
v godovanjskih dneh

od 11. do 16. mal. srpana 1883. leta v Ljubljani.

Živi svetli cesar naš!
Živi, ki domovje milo
Staviš v Svoje varno krilo,
Ki z zjedinjeno močjó
Varuješ nas vse krepkó.
Živi svetli cesar naš!

Živi svetli cesar naš!
Živi, ki v ljubezni vneti
Tvoj obraz podložnim světi,
Nam zaupanje delí,
Mir naródom vsem želi.
Živi svetli cesar naš!

Živi svetli cesar naš!
Kakor slavni dedi Tvoji
Moč imaš v blagosti Svoji.
Ljudstva osrečuješ vsa,
Národ vsak Te rad imá.
Živi svetli cesar naš!

Ob izpremembí leta.

Staro leto je zbežalo,
In sebój je odpeljalo
Mnogo želj, različnih nad.
Tú delilo nam je sreče,
Sekalo tam rane žgeče;
Mnogotér bil njega sad.

Kaj prineslo bode leto,
Novo leto, zdaj pričeto,
Nam odkrito, znano ni.
Ali bo nam srečno, milo,
Ali v reví nas topilo,
Skrito je nam pred očmí.

Vendar vemo pa resnično,
Dobro delo in pravično
Ohranilo bo nam mir:
Blagoljubnost in poštenje,
Lepo čednostno življenje
Pravi sreči bode vir.

Staremu letu.

BOGATÍN :

Leto zlato, kam odpravljaš
Že se, govoriš v slovó ?
Enkrat še mi žep napolni,
Predno bodeš nam odšlo!

UBOŽEC :

Leto dolgo je minulo,
Tudi ž njim težave vse.
Hvaljen Bog, da čas je uren,
Da ne vrača zopet se!

TRPÍN :

Z Bogom, ti nemilo leto!
Dósti si me trlo že;
Hudih ran si mi vcepílo,
Bog v nebesih za nje vé. —

Novemu letu.

Novo si leto nam danes nastalo,
Mnogo prineslo na trg si stvari,
Káko jih bodeš posamno dajalo,
Vsak opazuje, zaupno skrbi.

Kažeš ljubezen in mir in veselje,
Zraven nezgodo, hudobo in črt;
Tukaj ponujaš resnico, tam želje,
Staviš življenje, nasproti pa smrt.

Kakšen li meni boš del odločilo,
Srečo, nesrečo, pa vsakoršno zmes;
Bodeš sijalo mi solnce premilo,
Ali netilo nezgode mi kres?

Daj mi, kar hočeš, saj nimaš obstanka,
Kmalu odnesel te bode vihar;
Tvoja beseda je vedna uganka,
Vse, kar nam kažeš, nestalen je dar.

Torej, novinec, le spravi vabljenje,
Sam bom usvojil si srečo in mir:
Čisto ohranil bom vest in življenje,
Tega ne vzame minljivi tvoj tir.

D e t e .

Ti ljubo si, nedolžno dete,
Prijazno kot pomladni cvet;
Obraz imaš podobe svete,
Spoštuje, rad ima te svet.

Ti varno si, nedolžno dete,
Nevarnosti še ne poznaš;
Ti proste ure niso vzete,
Še druga angelja imaš.

Ti srečno si, nedolžno dete,
Bridkost ne trga ti srcá;
Uživaš zlati čas osvete,
Veselje v srcu ti igra.

Veseli učenec.*)

I.

Veselo, veselo
Zdaj v šolo hitim;
Tú pazno, marljivo
Prav rad se učim.

*) Uglasbil Ant. Nedvěd. Tako tudi Fr. Sr. Adamič.
(Glej „Uč. Tov.“ 1863. l., stran 222.)

Se brati, pisati
Navajam lepó,
In drugih náukov
Ki treba jih bo.

Domači in v šoli
Me ljubijo vsi;
Jim s pridnostjo vračam
Obilne skrbí.

In Bog mi napredek
In zdravje dajè;
Po sreči, prav dobro
Godí se mi vse.

Zatorej veselo
Zdaj v šolo hitím:
Tú pazno, marljivo,
Prav rad se učím.

II.*)

Kadar zarja mi prisveti,
Vstanem in na prosto grem,
Stvarniku v molitvi vneti
Srčno hvalo, čast dajem.

*) Uglasbil Ant. Nedvěd.

Mlad sem še, zeló nezmožen,
Vender nekaj že storim,
Dober lahko sem, pobožen,
Pridno vêdem se, učim.

Lepi uki so zakladi,
Ki nabiram jih v srcé,
Biserji so v dôbi mladi,
Ki jih molj, rijà ne sné.

Dobri učenec.

Ko jutranji žárki
Mi v okno bliščé,
Hvaležno se k Bogu
Vzdiguje srcé.

Veselo grem v šolo,
Se pridno učim,
Nabíram si ukov,
V prihodnje skrbím.

Domá rad ubogam,
Se vêdem lepó,
Pa časa ne tratim,
Ga rabim skrbnó.

Po delu veselo
Vedrim se, igram,
Le dobre otroke
Za družbo imám.

In predno zvečer se
Uležem, zaspím.
Vse svoje in sebe
Bogú izročím.

Pa sladko počivam
Brez straha, skrbí,
Da solnce rumeno
Iz sanj me vzbudí.

Jezus, prijatelj otrok.

(Po Šmidu).

Večer pomladni se žarí,
V zeleni log še solnce sije,
In v žarkih jezero migljá,
Ob kraji cvetje vence vije.
Pastir, njegova drobnica
Zapuščajo že pašo bujno,
Čolnár že tudi krmi v breg,
Domov veslá s čolničem nujno.

Od zjutraj do zvečer učil
Nevtrujen je Zveličar mili,
Premnogim reve je odgnal,
Napolnil srca s tolažili.
Število silno vseh ljudij
Povsodi, ki ga je obdalo,
Je zlega bilo rešeno,
S tolažbo se je okrepčalo.

Bil starček zjutraj še je slep,
Že vidi solnce, svet, zelênje;
In tukaj gluhec prvikrat
Zasliši ptičje žvrgolenje.
Bolniki, prineseni sem,
Ozdravljeni se zdaj veseli
Domov s postéljo vračajo,
Pri njem so zdravje, moč vsprejeli.

Zveličar ves utrujen že
Sedí na skali mahoviti,
Desnica preupehana
Podpira mu obraz častiti.
Obličje kot mu svéti se
Rumeno solnce nam ne sije —
Še ne, ko luč življenja moč
Stvarem okolu sebe lije.

Ob stráni poleg tam stojé
Pobožno, tiho, zaupljivo
Z otroci skrbne matere,
Udane Bogu z vero živo.
Peljale rade deco še
K Gospodu bi v ljubezni vnete,
Da blagoslova detetom
Dobile bi in blagre svete.

Učenci pa jim branijo :
«Utrujen ves je od učenja;
Ste videle, da delal je,
Težiti ne mu še življenja!»
Otroke pa vesele pred
Je žalost bridka napolnila,
In matere uvidijo,
Da sladka nada jim minila.

Pa miljenec nedolžnosti,
Ko sliši tako besediti,
Odvrne: «Ne branite jim!
Pustite male k meni priti!
Resnično vam tú vsem povem,
Da takih je kraljestvo moje,
Podobni jim bodite vi,
Da vsprejemem vas v domovje svoje».

Ljubezni te preganjene
So metere radóst jokale,
Otroke svoje upno so
K Gospodu bliže pripeljale.
Otroci preveseli vsi
Kar k njemu so hiteli,
In bolj kot svoje matere
So njega radi zdaj imeli.

Najmanji kar objema ga
V naročji njega se raduje,
In drugi z lasci si igra,
Premila lica ogleduje.
Vsi drugi tú stojé, klečé
Ter k njemu gledajo veseli,
Pobožno rôke sklepajo,
Da blagor bi njegov vsprejeli.

In on takó ljubó, sladkó
Jim blagoslove podeluje.
Resnično je in čuti se,
Da Bog je tú, ki obdaruje.
Utihne v zraku ptičica,
Cvetica vonj prijeten dije,
Ozira solnce, čudi se,
Ko sreča taka deci sije.

S hvaležnimi solzami vse,
In rajskega veselja mile,
Osrečene po blagru tem
So matere se spet vrnile.
Otrokom pa zatrjajo :
«Večera tega ne zabite,
V življenji svojem zmer povsod
Zveličarju zvestó služite!»

Otroci so ubogali,
Gospoda so čez vse ljubili;
Karkoli bi žalilo ga,
Skrbnó so vselej se ognili.
In on je bil prijatelj njih
V življenji vedno, v vsakem kraji;
Po smrti pa je ljubim dal
Vsem zlate vence v svetem raji.

Umirajoči otrok.

Z Bogom oče, z Bogom mati!
Grem od vas zdaj v dom naš zlati.
Tam bom zvezdice prešteval,
Z angelji Bogu prepeval.

Jénjal pa Boga prositi
Ne bom, da vas vidim priti.

Tam se bomo veselili,
In nikoli ne ločili.

Učitelju.

Tvoje delo je težkó ;
Križem rok ne smeš držati,
Moraš mnogo muk prestati,
Da teknilo delo bo.

Trnje zemlja nam rodi,
Setev redko dobro klije,
Slaba rada še pognjije,
Tudi suša jo morí.

Trnje púli iz srcá,
Blága sádi vanj čutila
Taka, da hudobna sila
Je ne bode zmagala.

Sam pa kaži tudi vse,
Kar želiš ker se podíra
Česar vzgled ti ne podpira;
Plod brez solnca ne cvetè.

Slasti v srcu večje ni,
Če za vero, domovino
Dobro vzrejal si mladino,
Blážil rod prihodnjih dnij.

Kaj je učitelj?

Učitelj je králjič,
Na stolu sedí,
Učence strahuje
In zá-nje skrbí.

Učitelj je oče
On dela trdó;
Otrokom vzgojuje
Duhá in teló.

Učitelj je vrtnik,
Lep vrtec imá;
Učence presaja,
Na pravo ravná.

Učitelj ubožec
In bógat je vmes,
Plačilo gotovo
Ga čaka z nebes.

Učiteljevo veselje.

Meni ponavlja se vedno čas mladi,
Cvetje mladostno mi trajno kalí,
Zlato veselje z otroci me brati,
Kaže podobo minulih nam dnij.

Ko se mladosti razvijajo krila,
V prvo ko prosta na kvišku zleté, —
Jej odvezujem naravna vezila,
Ž njo se raduje še moje srcé.

Dalje ko duši obzor se odkriva,
Stvarstva razgrinja se širni jej svet,
Kadar oglašá zavest se nje živa,
Solnce obseva presrečnih me let.

Skoro ne čutim, da čas se mi stara,
Skrb in težava če duši pretí,
Sreča zapušča če me ali vara:
V družbi mladostni nadležnosti ni.

Himna učiteljska. *)

(Poleg češke).

Stvarnik, po dobroti tvoji
Človek prišel je na svet,
Da bi slavo ti prepeval,
Stvarstvu tvojemu bil cvet;
Naj iz praha bi se dvigal,
Tebe vredno zmer častil.
Ti njegov vodnik, učitelj
Vedno si usmiljen bil.

Obrazuje se učitelj,
Da človeka plemení,
Bridkih časov in nehvale
Se ne straši, ne bojí.
Sladka ga zavest navdaja,
Mu sladí vso skrb in mar,
Prizadetje, trud obilni
Narodu poklanja v dar.

Kar zaseje z rôko pridno,
Nadepolno mu kalí,
Svétí čista se resnica,
Čút pravice se gojí.

*) Uglasbil Fr. J. Pelz. (Glej „Uč. Tov.“ 1877., str. 4.)

Sužnost se s svetá pomika,
Zemlja v rajski plod cveté;
Mir, ljubezen je v prosveti,
Ljud v omiki bráti se.

Kaj me pèche?

Imel sem vrtec, kraj preljubi,
Cvetele v njem so rožice,
Presrčno so me veselile,
Zabavale najljubše me.

Sovražnik divji, razuzdani
Pustošil mi je cvetke te;
Veselje moje je uničil;
Pa to ne pèche me v srcé.

Dorastlo bode drugo cvetje,
Razvilo zopet se lepó,
Me vnovič bode veselilo,
Ko vrne cvetje se mladó.

Prijatelj bil je mi premili,
V ljubezni srčni zvezani,
Veselje, žalost sva delila,
Imela srečne, zlate dni.

Pa smrt nemila je razdrla
Presladke nama zveze té,
Gomila hladna že ga krije;
Pa to ne pēče me v srcé.

Ljubezen prava v duhu biva,
Zatrete smrt ne more je,
Ondót v presrečnem, svetem raji
Združila zopet bova se.

Vodník sem množici bil mladi,
Gojil jej srca zmer skrbnó,
Vsprejemala je uke moje,
Ravnala se po njih zvestó.

A svet hudobni je popačil
Nedolžna, dobra srca ta;
Po vodi šli so uki moji —
In tó me pēče v dno srcá.

Sodeležnikom

prvega občnega zbora ljudskih učiteljev

na Kranjskem

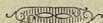
dné 15. kimovca 1868. leta.

Zdravo vrli bratje zbrani!
Zdaj ugoden nam je čas;
Prvič v beli tú Ljubljani
Zlata sloga druži nas!

V slogi moč rodí se prava,
V slogi nam uspeh cvetè,
V slogi se razvija slava,
V slogi raj na svetu je!

Sloga bodi nam vodnica —
Sloga vtis spodbadanja,
Sloga zvesta nam družica,
Sloga zvezda upanja.

Torej, bratje, veseljujmo!
Zdaj ugoden nam je čas,
Slavno prvi god praznujmo,
Zlata sloga druži nas!

Tovarištvo.

V spomin učiteljskega zborovanja

dné 27. in 28. kimovca 1871. leta.

Zdravo, tovariši, bratje premili,
V tesnem soglasji zjedínimo se!
Složni bodimo v veselji in sili,
V slogi nam zlata prihodnost cvetè.

Zdravo, tovariši, bratje premili,
V tesnem soglasji krepímo moči,
Naj bi s tolažbo si srca polnili,
Da nam ugodnejša doba žari.

Zdravo, tovariši, bratje premili,
V tesnem soglasji si dajmo roké,
Vestno v poklicu da bomo služili,
Šoli domači daríli srcé.

Slovenski učitelj.

V spomin učiteljskega zbora

v Ljubljani

dné 24. kimovca 1872. leta.

Slovenski učitelj zavéda se živo,
Za vero, domovje mu srce kipí;
On dela za blagor človeštva marljivo
Ter z ljudstvom veselje in žalost delí.

Slovenski učitelj žíví za mladino,
Vzgojuje, v ljubezni neguje skrbnó;
Se péha in trudi, še ôrje ledino,
Plačilo pa je mu zavédnost za to.

Ž e l j a .

Vijolica ljuba
Prikaži se kmali,
Prav rad bi že videl
V obleki te zali!

In ptičice drobne
Že k nam priletite,
Prepevajte sladko,
Naravo budite!

Pomlad ljubezniva
Svoj raj nam odkleni!
Oj, vse že vzdihuje
Po tebi željeni!

Ti solnce ogrevaj
Nam srca in glave
Ter vzbujaj ljubezen
Nam do očetnjave!

Prezgodnja cvetica.

Vabilo je solnce
Cvetico na dan:
«Preljuba le vstani,
Prišel je svečan.
Že sneg je odlezel,
Meglice bežé,
Po trati pihljajo
Že sape gorké».

Cvetica posluša
Vabljivi ta glas,
Vesela pokaže
Iz zemlje obraz.
In solnce rumeno
Jej lice žari,
Obleko prenežno
Preljubo darí.

Večer pa že prvi
Se reva kesá,
Slušála da solnce
Da se je scvetlá.
Hud sever pribrije,
Razmrazi se spet,
Prezgodnjo cvetico
Umoril je led!

Aprilu.*)

Pokazal si cvetke
In brstje razvil,
A kdo bi ti upal —
Nestalni april?

*) Uglasbil Jos. L. Weiss. (Glej „Uč. T.“ 1877. I., I. 7.)

Na videz nam kažeš
Prijazen obraz,
Za hrbtom pa skrite
Nevihste imaš.

Mej ptiči nekteri
Ti slavo pojó,
Iskušeni drugi
Pa z glavo majó.

Jaz tudi še zopet
Bom v plašč se zavel,
Li kdo bi ti upal —
Nestalni april?

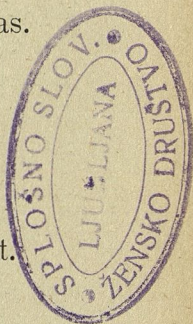
Pomlad.*)

Pomlad mila
Odklenila
Svoj veseli nam raj.
Cvetje klije,
Radost sije,
Zelení že vrt in gaj.

*) Uglasbil A. Nedvěd.

Zdaj le hiti
Vence viti
O mladina! zdaj je čas.
Dan zbeguje,
Cvet vsahnuje,
Kmalu mine rožni kras.

Zraven tudi
Ne zamudi
Poiskati dušni sad!
Pomlad ide,
Zopet pride,
Mladi čas je le enkrat.

Moj vrtec.*)

Preljubi vrtec, vrtec moj!
Veselje imam vse s teboj;
Razgrinjaš mi cvetice mile,
Ki bodo mi duhá vedrile.

Cvetice ljube so samé,
Ki v srce moje govore;
In njih beseda sladka veje,
Unema dušo in pregreje.

*) Napev Riharjev.

Človeška govorica ni,
Iz cvetja ki nam govori;
Nebeški glas iz njih se čuje,
Prečudno giblje, navdihuje.

Zatorej ljubi vrtec moj,
Veselje imam vse s tebój;
Razgrinjaj mi cvetice mile,
Da bodo mi duhá vedrile!

Tri lepe cvetice. *)

Prelepo cvetejo cvetice spomlad,
Prijetno dišijo, jih vsak ima rad.
Otroci veseli po cvetke gredó,
Se ž njimi igrajo, je v vence pletó.

Vijolica modra na tihem cvetè,
Pa vendar duh njeni se daleč razgrè.
Ponižnost nam kaže, pohlevnost uči,
Da čednost to lepo posnemali bi.

In lilija bela se v cvetji majè,
Oblečena praznje, nauke dajè.
Unema mladino za čisto srcé,
Nedolžnost poroča za leta mladé.

*) Uglasbil Ant. Nedvèd.

Zlatica rumena, ko čisto zlató,
Se milo ozira tja v božje nebó.
Tam gori, nam kaže, da vsi smo domá,
Tam biva naš Oče, ki rad nas imá.

Kaj cvetice govoré. *)

Na trati zeleni cvetice cvetó,
Nas vabijo k sebi, velijo takó:
«Smo čvrste in mlade in pisane vse;
A cvetje to naše v nevarnosti je.

Ko pride prezgodaj vročina, al' mraz,
Nam zvéne, upade cvetóči obraz,
Nam kmalu zaklene spomladi se vrt;
Jesen že pripelje nemilo nam smrt.

Dečáki, device so ravno takó,
In kakor cvetice nevarno cvetó;
Zapelje se kmalu mladostno srcé,
In lica cvetoča zvenó in zbledé.

*) Uglasbil A. Nedvĕd. Drugi napev k tej pesmi glej
v „Uč. Tov.“ 1863. l., stran 161.

Zatorej, mladina, ti rožnika cvet,
Le čuj, da ne skvári hudobni te svet!
Ponižnost in čistost ti v skrbi naj bo,
In cvetje bo tvoje cvetelo v nebó!»

Pomladne misli.

Ko vidim cvetke pisane
In slišim ptičje pesmice,
Srcé na prosto mi želi,
Mej cvetje, petje hrepení.
Nabiral bi si rožice,
Prepeval sladke pesmice,
Cvetice, petje zlaü dar,
Mi v dušo siješ rajski žar.

Ko vidim dole in goré,
Planine brda in kopé,
Tja gori srce hrepení
In čiste sape si želi.
Vedril tam gori bi duhá,
Spominjal bolj se stvarnika.
Samota duši moč dajè,
In lajša jej težave vse.

Ko vidim zarjo jutranjo,
Večerni svit, večernico,
Močnejše tolče mi srcé,
Se razne misli mi vrsté.
Odločen skoraj od svetá
Vzdihujem poln zaupanja:
«Tam gori pravi naš je dom,
Kjer truden, reven več ne bom».

Otrok in rožica.

OTROK.

Kdo tebe, lepa rožica
Oblekel je takó lepó?
Prelepo si okrašena,
Kdo daje ti opravo to?
Šivati sama, vem, ne znaš,
Likati, prati tudi ne:
Povej, od kod vse to imaš,
Darila taka kdo dajè?

ROŽICA.

Preljubi ti, prijatelj moj!
Ne veš li, kdo oblači me!
Dobrotnik ta je tudi tvoj,
Ki vsaki dan ti kruh dajè,

In tvoja lica zmer lepó
Rudeče barva, vije las,
Pošilja spanje ti sladkó
In varuje te vsaki čas.

OTROK.

Li oče je nebeški ta,
Ki molim k njemu vsaki dan,
Li on za tebe skrb imá,
Cveticam ta je tudi znan?
Li Bog ozíra tudi se
Na vsako tako malo stvar,
Da v varstvo svoje jo vsprejmé,
Pošilja jej svoj mili dar?

ROŽICA.

On mili oče je povsod,
Za svoje vse stvari skrbi!
Njegova roka vseh dobrot
Obilno tú in tam deli.
Kar diha vse in kar cveté,
Naj živo je, naj je mrtvó,
Njegova moč podpira vse,
Povsod njegovo je okó.

Zatorej, dragi milček moj,
Hvaliva stvarnika obá!
Duhtela jaz bom cvet mu svoj,
V njegovo čast razvijala.

Takó mi delaj tudi ti:
Velíčaj, moli ga lepó,
Posvéti svoje vse mu dni,
In služi vselej mu zvestó!

Deklica in rožica.*)

Mej cveticami pohaja
Mladolična deklíca,
In žaluje, ko zvenela
Ljuba nje je rožica.

«Kje si krasna cvetka moja,
Ki cvetela si lepó,
Ali boš me zapustila?»
Vpraša dèkle žalostno.

«Skrbno vselej sem ti stregla,
Varovala zvesto te!
S čim, povej, sem te žalila,
Da poslavljaš vèla se?»

*) Uglasbil Fr. Sr. Adamič. (Glej „Uč. Tov.“ 1864. l., stran 163.).

«Nisi ti me razžalila»,
Pravi véla rožica,
«Blaga, ljuba in prav skrbna
Bila si mi strežnica.

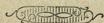
Moji dnevi so minuli,
Že prihaja k nam jesen;
Cvetje naše ugonóblja
In je dévlje v grob leden.

Dèkle, tako tudi tebi
Čas mladosti naglo gré;
Mlada leta, lepo lice
Bo minulo kmalu te.

Zdaj še mlada kot cvetica
Mi razcvêla tú stojiš,
Táko kakor jaz spomladi
V mladem raji zdaj živiš.

Dohitela pa minljivost
Bode te kot mene zdaj,
Cvetje krásno umorila,
Odpeljala v ljubi raj.

Jedno cvetje je, ki vzeti
Časa tir ne more je:
Le nedolžnost, čednost sveta
Zalo raste in cveté».

S a n j a.

Deček v vrtu izprehaja
Se in gleda cvetke svoje,
Radovaje pesmi poje,
Pomladánji čas obhaja.

Cvetke zbira, vence vije;
Vróči dan in nabiránje
Ga zaziblje v mirno spanje,
V cvetji sladko odpočije.

Tú mladenič v zlatem krilu
Iz cvetic se mu prikaže,
Gleda cvetke mnoge baže,
Reče pa mu k poslovilu:

«V vencu tem še manjka tú je
Cvetke, ki je glasovita,
Pri vijolicah je skrita
In „modrost“ se imenuje.

To poišči cvetko drago,
Enkrat le cveté spomládi,
Ž njo seznaniti se vadi,
Ona ima cvetje blago».

Deček sluša nauk zlati,
In iz sanje se predrami.
Zdaj po cvetki tej le sami
Trudi se, ki ga bogáti

V e n c a.

(Po Šmidu).

Na vrtu v hladnici zeleni,
Z dišečim cvetjem zapleteni —
Zvečer pri luni v žalosti
Ihteča deklica zaspí.

Očesi ko je zaklenila,
Kot rosa v cvetke otrnila
Solzica se na lice je,
Svetila v njej je luna se.

Pomanjkanje v nje hiši biva,
Vsa béda in potreba živa;
Pogosto solze močijo
Na préji njeno preslico.

Zlata, srebra in blišč vabljivi
Ponuja človek zapeljivi;
Zapeljal da jo v greh bi rad,
Ponavlja željo mnogokrat.

Ne dá se deklica zmotiti,
Z besedo sladko prekaniti,
Ponudbam tem se odpové,
Ohrani čisto si srcé.

Utrujena sladko počiva,
Nedolžnosti podoba živa.
In angelj svitli iz nebes
Se bliža poleg jej dreves.

Pokaže venca dva spletena,
Različno ki sta razdeljena;
Od trnja prvi je bodeč,
In drugi lepih rož cveteč.

Gre k njej in jo lepo pozdravi,
Besede resne te jej pravi:
«Od dveh teh vencev jednega
Izbêri prostega srcá.

Za cvetjem svetnim kdor tú leta,
Si trnjev venec unkraj spleta;
In trnja kdor se ne bojí
V nebesih venec zlat dobí».

In dèkle seže koj z desnico,
Izvoli golo si trnjico;
Cvetlični venec mar jej ni,
Ga drugim rada pripustí.

Trnjica krasno se razvije,
V prelepih zlatih žarkih sije;
Krilatec reče, predno gré:
«Ta venec tam bo čakal te!»

Ubožno deva je živela,
Nadloge vse voljnó trpela.
Naproti vedno jej migljá
Prelepi venec iz nebá.

K r e s n i c e.

Kresnice mile lučice,
V lepoto svojo vmišljene,
O mraku žarno se svetlé,
Ošabno sebi govoré:

«Smo lepše kot cvetice vse,
Svetleje nego zvezdice,
Me svetimo se v noč temná,
Ozira k nam se marsikdo».

Topírji ješči prileté,
Kresnice svetle polové;
Zakaj so skazovale se,
Nesrečno so poginile!

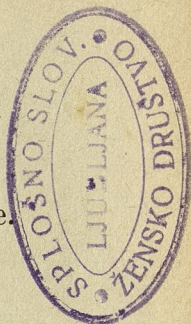
Studenec.*)

Izpod skale
Poke male
Virček hladni snuje se.
Po dolini
In ravnini
Se razliva, urno gré.

Potok vije
Se in lije
V svojem teku neugnán;
In vodice
Ko zlatice
Šumetájo v svojo stran.

Ne zastane,
Hitro plane
Vsaka hitro mimo nas;
In hitreje,
Še urneje
Utopljava se v naras.

Valčki virni
Čas nemirni
Mladih let pomenjajo.

*) Uglasbil Ant. Nedvéd.

Ure zate,
Deček, zá-te,
Kakor valčki ginejo.

O mladina!
Skrb edina
Naj za uk ti bode zdaj!
Čas zbežuje,
Ne čakuje,
In ne pride več nazaj!

Pri Savici.

Kjer bistra Savica
Čez skale bobni,
Valove peneče
V nižavo podí,
Tam bíval in čudil
Sem ves se prevzet,
Od divnega čuda
Do srca pregret.

Ti jezna Savica
Ošabno bučiš,
Vse druge šumenje
Okolu topiš.

Cvetice po gajih
Ti niso kaj mar,
Še mavrice krasne
Ne gane te žar.

Nemudoma tečeš,
Se žuriš svoj pot,
Ovire odpravljaš,
Si brzna povsod.
Tam v jezeru mirnem
Umiriš želje,
In ljubko objemaš
Vodice sestré.

Jaz tudi rad s tábo
Bi hodil takó —
Da v srce vsprejemal
Bi vtise hladnó.
Ko bolj bi nečutno
Ravnal se povsod,
Zapletal se ne bi
Zmer v tóliko zmot.

Pri Bistrici.*)

Mej cveticami po logu
Teče čvrsta Bistrica,
K njej umivat, prát se hodi
Mladoživa deklica.

Enkrat zdi se jej, da reka
Tam pred njo se pomudí,
In da glasno jej na úho
Reče táko, zašumí:

«Kaj mi bodeš dèkle dalo,
Ker ti strežem zmer lepó,
Vsaki dan ti perem lice,
Da je zalo in gladkó?

Dèkle moje, zdaj govori,
S čim plačala bodeš mi,
Ako hočeš, da služila
Bodem ti še svoje dni?»

Dèkle malo pomišljuje,
Sname svoj si prstan zlat,
Bistrici ga dá v plačilo —
Vrže tja v valovni pad.

*) Uglasbil A. V a v k e n.

Lepše vse, prav snežno-belo
Devo pere Bistrica,
Zaslovelo že je dèkle
Vseh dekličev rožica.

Žal, da kmalu preošabnost
Stráстно v srcu jej zavré,
Zaslepljena hudobiji
Vrata na stežaj odprè

Zibnilo je lice zalo,
Zbežal sladki mir srca. —
Deklica do zdaj ponosna
V tla je vsa ponižana.

Mej cveticami po logu
Teče čvrsta Bistrica,
K njej umivat, prat se pride
Zapeljana deklica.

Zopet zdi se jej, da reka
Tam pred njo se pomudí,
In da glasno jej na úho
Očitaje zašumi:

«Dèkle moje, zdaj le béži,
Prati te ne morem spet;
Ne prilivam še cveticam,
Ki odpadel jim je cvet». —

Mavrica.

V ozračji mirnem čez dolino
Razgrnjena je mavrica;
In žarke svoje kot zlatino
Nizdól izliva nam z nebá.

Živahne barve lesketajo —
V sedmero trakov združene;
Odsviti solnčni v njih migljájo,
Prikazen veličastna je!

Nebó začénja se vedriti,
In obledéva mavrica,
Trakovi živi in odsviti,
Krasota spet izgine vsa.

Ozračje temno se obriše,
Rumeno solnce sije spet;
Hladilna sapa v dole piše,
Vonjávo diha plod in cvet.

Takó so nade vse minljive —
Podobne barvam mavrice;
Uzór pa nam resnice žive
Na nebu sije solnce še.

L u n a .*)

Tiha noč zemljó pokriva,
V sladkem miru vse že spí;
Srce moje ne počiva,
Žalost béda ga teží.

Ti osoda si nemila,
S čim sem vendar žalil te,
Da me šibaš brez hladila,
Jeza tvoja da me trè?

Dolge ure prevzdihuje,
Tèsno bíje mi srcé!
Mila luna približuje
Se mi, vidi lic solzé.

«Nehaj», reče, «žalovati,
K meni, brat, oziraj se!
Le od zgoraj prisijati
More mir in upanje.

Trpi vseh težav število,
Nosi križe vse voljnó!
Kmalu bode se zdanilo,
Ti odprlo se nebó».

*) Uglasbil A. Vavken.

Dalje luna je veslala,
Razsvetljavala noči,
Nje tolažba je ostala,
Jásni mi otožne dni.

Zvezdnato nebó.

Za goro se je solnce skrilo,
In črna noč po svetu gré;
Na nebu lučic preštrevilo
Nebeška silna moč prižgé.

Prijazno nam z višav migljajo,
Ljubezen, up na nas žaré:
Prečudno z nami vez imajo,
V višavo vlečejo srcé.

Ko mogel gori bi zleteti,
Bi rádotost moja bila vsa;
Srce bi jenjalo hlepeti,
Bližeje bil bi stvarnika.

Obema prav.

Slavec poje, pa utihne,
Nagne žalostno glavó,
Nejevoljen srčno vzdihne,
Razodeva tožbo to :
«Kaj mi hasni, če znam peti,
Krilo slabo pa imám?
Petje moje, kdo če vzeti,
Za obleko mu je dam?»

Cvetka v gredi se pomaje,
Toži tudi žalostna,
Lepo si obleko graje,
Ker glasiti se ne zna.
«Kaj je meni vsa lepota!
Néma», pravi, «tú stojim,
Svet je žalostna pustôta,
Siromaško res živím».

Stvarnik pa oba umiri,
Zapové in govori:
«Nehajo naj ti prepiri,
Osrečujta mi ljudi!

Slavec, ti prepevaj milo,
Cvetka pa razvijaj cvet,
To obema bo teknilo,
Čislal vaju bode svet».

Plevice.

Žita že izraščajo,
Pletve nam je prišel čas;
Dela bo imela zdaj,
Kar plevic je pridnih nas.

Razdelimo se v vrsté,
Žita ne pohabimo,
Rújmo pridno ves plevél,
Drača njivo čistimo!

Pridna je plevica ta,
Ki plevela ne pustí,
Urno pleve, ne kramljá
Nepotrbebnih esedí.

Boljša je plevica še,
Ki opleti sebe zna.
V srcu raste rad plevel,
Treba nam izruti ga.

Plevke pridne bodimo,
Žito skrbno čistimo;
Zraven tudi iz vestí
Vse napake trebimo!

Predrzní lovec.

Lovít gre živali
Predrzní kalín;
Tam puška njegova
Zavdaja pogín.

Pobéga, kar noge,
Peruti imá,
Dolina in gora
Pred njim trepetá.

Pa strelec presilni
Nasiten še ni,
Po skalah, vršacih
Divjino sledí.

Nepazen se zvrne
V prepadec do dna,
Mogočnost njegova
Končana je vsa.

Ko beli dan svéti
Na truplo mrtvó,
Živali od kraja
Vse k njemu gredó.

Tú orli, lisice,
Goščave, ves svet
Mesárijó: lovca
Kot on jih je pred.

Predrznežu rado
Takó se godí:
Kdor druge preganja,
Sam sebe vloví.

Huda ura.*)

Solnce vroče se je skrilo,
Črno se nebó temní,
Ptičev petje utihnilo,
Tam od daleč grom bučí

Sem od gore po dolini
Se vzdiguje huda piš!
Cvetke, drevje po ravnini
Giblje k tlam nevihtni vrišč.

*) Uglasbil Ant. Nedvěd.

Strela, blisk v oblakih šviga,
Grom pretresa zrak in tla:
Plôha se na plôho vlija,
Toča bíje in rožljá.

Vender mene kaj ne straši
Srdna vsa nevihta krog;
Huda ura me ne pláši,
Varuje me ljubi Bog.

On, ki vlada moč viharja,
Dobri oče zôve se;
Po viharji zlata zarja
Dar njegov nam zopet je

Z i m a. *)

I.

V ravninah, po hribih
Sneg debel leži,
In solnce rumeno
Ga z žarki zlatí.

Vse tiho je v gozdu,
Drevesa šibé,
Snežena odeja
Pokriva stezé.

*) Uglasbil Ant. Ne d v ě d.

In sapa razmrazna
Pribrija ostró,
Ter skorja vodena
Pokriva vodó.

Popotnik podviza,
Ga burja podi,
S stopinjo mu vsako
Pot zmrzla hrešči.

Če ravno nam zima
Pritiska hudo,
Narava počiva
Pod snegom mirnó.

Spomladi pa vzbudil
Bo stvarnik jo spet,
Podaril jej bode
Zelenje in cvet.

II.*)

Poletje ljubo je odšló,
Ne greje solnce več gorkó,
In ljubeznive rožice
Pobrala huda slana je.

*) Uglasbil Fr. Sr. A d a m i č. (Glej „Uč. Tov.“ 1864. l., str. 12.)

Pobrala huda slana je
Veselje vnanje nam je vse;
Že sneg zapadel je zemljó,
Zaprti smo na dom samó

Zaprti smo na dom samó,
Na polji zdaj ne delamo,
Pa vender kratek čas nam je,
Prepevamo si pesmice.

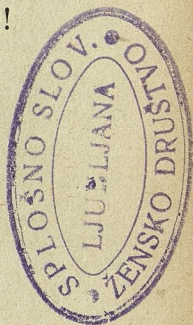
Prepevamo si pesmice,
Radujemo domače se.
Ti zemlja pa počivaj zdaj,
Pomlád nam kmali pripeljay!

Pomlád na kmali pripeljay,
Cvetice lepe, ptičji raj!
Obilno žetev, polni klas,
Daj dobro leto, boljši čas!

N a p r e j i .*)

Kolovrate gonímo zdaj,
Prav urno se vrtijo naj!
Sukájmo nit in pazimo,
Da trdno prejo predemo!

*) Uglasbil Fr. Sr. A d a m i č. (Glej „Uč. Tov. 1863. l.)

Da trdno prejo predemo,
Zapojmo zraven pesmico,
Ter mislimo : s kolovrati
Življenje naše se vrtí!

Življenje naše se vrtí,
Zeló se delati mudí.
Nam vsake ure bije glas :
«Minéva kmali zlati čas».

Minéva kmali zlati čas —
Pomládi mile, cvetja kras ;
Zatorej pridno delajmo,
Življenje svoje boljšajmo !

Življenje svoje boljšajmo,
Molimo, pridno delajmo.
Kolovrate gonimo zdaj,
Prav urno se vrtijo naj!

Šivilja.

Šivanka le urno
Obračaj se mi!
Šivati, sešiti
Zeló se mudí.

Nikar me ne zbadaj,
Sešivaj gladkó,
Obleka da lepo
Izdelana bo!

In nitka ne trgaj,
Se ne izmikúj,
Nikar ne nagajaj,
Gostó zavezuj!
Pri oknu pa solnce
Mi sijaj svetló,
Da niti vdevati
Bom môgla urnó!

Šivelja pošteno
S šivanko živim
Ter v hiši na suhem
Prav rada sedim.
Zadosti šivanja
In dela imam,
Sešitega slabo
Iz roke ne dam.

Obleke še svoje
Zabiti ne smem,
Primerno odelo
Izbrati si vem.

Obleka najlepša
Je čisto srcé,
Poštenost so krila
In nóše lepé.

Nikoli ne stara
Obleka se ta,
Pred Bogom in svetom
Bogata veljá.
Za krilo se tako
Potrudila bom,
V njem pojdem mej svate
V nebeščanov dom.

V o d n í k.

Stojí tam bela hišica,
Pri hiši miza kamnata,
Nam pevec tù se je rodil,
Ki prvi peti nas učil.

Domače strune je ubral,
Iz njih premili glas dajal.
Kot slavček je prelepo pel,
Bil pevec resen in vesel.

Njegove pesmi srčne so,
Za dom in rod unemajo;
Kot zarje so rumeni žar,
Domovju pravi zlati dar.

Pomlád že mnoga je odšla,
Kar struna mu utihnila;
A jek za njo onemel ni,
Široko nam se še glasí.

Slaví naj pevčev slavni god,
Kjer biva naš slovenski rod;
Glasí z gorenjskih naj pečín:
Vodnikov naj živí spomín!

Spominek

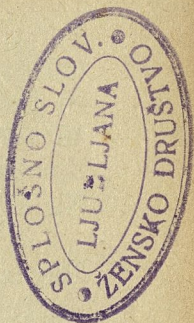
na zgodnji grob

Lovr. Lavtižarja, misijonarja,

ki je umrl (zmrznil) dné 3. grudna 1858.

pri Rudečem Jezeru v Ameriki.

Že petkrat drevje bo cvetelo,
Kar maja dan je bil deveti,
Ko šel je v cerkev rumenélo
Duhoven vnet po veri sveti.
Tù klečal je in zrl v Devico,
Daríl ločitve jej solzico.

Večerno solnce je sijalo,
Od cvetja, rožic se slovilo,
In Dóbrovsko dolino zalo
Je v hladno senco zagrnílo.
Služabnik božji se napóti
Na dolgo pot, poklicu próti.

Ravnaje prav se po ukazu:
«Učit pojdite vse naróde!»
Udá vročini se in mrazu;
Gre v daljni svet preganjat zmóte,
Divjake hoče plemeniti,
Za sveto cerkev pridobiti.

Nadloge, revščino, težave
Pohlevno in voljnó prenaša;
Delúje iz namémbe prave;
Kot zvest poslanec se obnaša:
Ljubezen dvojno v jedno drúži,
Bogú in bližnjemu le služi.

Njegovih blagih del število
Visoko že je prikipelo,
Pa tudi zlà so z mnogo silo
Potrla mu obličje vélo.
Gospod prikrajša pa mu dneve,
Ga k sebi vzame, reši réve.

Umrl v ledeni je gomili,
Prižgana luč mu ni svetila,
A rajski žarki nanj so lili,
Ga sveta družba obstopila.
Nebeški venec mu je dala,
V plačilo večno odpeljala.

Zlata maša
JERNEJA URŠIČ-A,

župnika v Kamni Gorici

dné 24. velikega srpana 1859. l.

Ovénčaj danes se Ravnica*),
Veseli praznik ti žari;
Umij si, kovačija, lica,
In se raduj, Gorica ti!
Tvoj dušni oče v službi sveti
Dosegel god je petdeseti.

Stoletja pol se je vtopilo,
Častiti starček, pred tebój,
Nabralo se zaslug število,
Ki hrani jih vinograd tvoj.

*) Ravnica v Kamni Gorici je pod hribom kraj, kjer stojé cerkev, župnijska hiša in šola.

Ne kraj ta sam in domovina,
Še daljni svet se te spominja.

Zató ovénčaj se Ravnica,
Veseli praznik ti žarí;
Umij si, kovačija, lica,
Voščilo naj iz src puhtí:
Očeta še nam Bog ohrani,
Nezgódi, sili vsaki brani!

Gorenjsko.

(1860.)

Ponosno ozira Triglav se v doline,
Raduje se v blišču gorenjskih lepot,
Savica mu slavo bobni čez pečine,
Tam Bléd je narave najlepši porod.
Mogočnejše pa, kot orjaški plazovi,
In slavnejše, kakor gorenjski ves raj,
Vzdigujejo kvišku trije se vrhovi,
Ki venčajo s slavo Gorenjsko nam zdaj.

Prek Joštove gore nad levim Posavjem
Se vije pri cesti pobištev vrstá;
Pri cerkvi rumeni pred brdovim zglavjem
Je zibelka tekla sloveč'ga možá.

Tomaja, Žimina, Umada, Jelšane
Uklanjajo verno pred njim se z glavó,
Pastirju so čede iz srca udane,
Ki vodi, tolaži, je pase skrbnó.

Ne daleč od tukaj v obližji Triglava
Radovljica gléda v sosedne goré;
V prijazni dolini, kjer vije se Sava,
Blišči nam spet drugo preslavno imé:
Ilirski prestolnik, goriški vladika
Prikazal se tù je, prišel iz strmín;
Modrosti njegovi se zmóta odmíka,
Mogočnim očakom ga šteje spomín.

In spet je Gorenjsko nam zarja oblila,
Odpíra že tretji nam bistri se vir;
Iz starega mesta, ponižnega krila
Prihaja naš slavni visoki pastir.
Veselo pozdravlja ga vsa domovina,
Udano se klanja mu verno srcé,
Raduje o slavi se svojega sina,
Za srečo njegovo molitve puhté.

Ukájte zatorej gorenjske strmine —
Treh slavnih vladik ve rojstveni ste dom!*)

*) Jernej Legat, tržaški škof, se je rodil v Naklem blizu Kranja 16. avg. 1807. l., posvečen 1847. l.; Andrej Golmajer, goriški knez in nadškof, se je rodil v Radovljici, posvečen 1855. l.; Jernej Vidmar, ljubljanski knežškof, se je rodil v Kranji, posvečen 1860. l.

Ponosno oziraj Triglav se z višine,
Močnejši bobnevaj Savice ti grom!
Gorenjci, Slovenci, hvaležni bodimo,
Vladikom darujmo udanost srcá!
Čez hribe, planine glasove družimo:
Bog živi Andreja, Jerneja obá!

Dr. vitezu Fr. Močniku,
c. kr. šolskemu svetovalcu in nadzorniku ljudskih šol
na Kranjskem
pri njegovem odhodu iz Ljubljane
dné 15. listopada 1860. l.

Kmalu cvetice so nam usahnile,
Zgodaj minulo je leto gorkó;
Ptice velike so nas zapustile,
Drevje prezgodaj stojí že goló.
Náglo še bolj so nam leta zbežala,
Ki so nam s Táboj cvetela pri nas,
Mila čutila so nas navdajala,
Ko se približal ločitve je čas.

Zvéden umetnik nariše osnovo,
Predno poslopje zidati začnè,

Tolče in gládi kamenje surovo,
 Stávi ga v vrsto, da zлага se vse.
 Tákošen tudi pri uku, izreji
 Mojster si skušen nam vedno Ti bil :
 Svétíl obraz se v ljubezni gorkeji
 Tebi je, ko si nas résno budíl.

Tvoja beseda je bila odkrita,
 Jezik nam rédko takó govórí,
 Ségala v srce, od koder izvita,
 Bila je zrno, ki živo kalí.
 Rane, težave poznaval si naše,
 Trud neprestanjen je bil Ti sladkóst,
 Dájal sí tečne, domače nam paše,
 Živel za národ, cesarja, krepóst.

Bog Ti povračaj obilno, bogato,
 Kar si nam blagega vsadil v srcé,
 Rástlo, nosilo bo sadje nam zláto,
 Stálno bliščalo bo Tvoje imé.
 Src prehvaležnih Te spremlja obilo,
 Venec zahvalni Ti spléta naš rod ;
 S solznim očesom Ti kliče voščilo :
 «Bog Te ohrani in vodi povsod!»

Moj dom.*)

V dolini prijetni je ljubi moj dom,
Nikoli od njega se ločil ne bom;
Pod lipo domačo najraje sedím,
V domačem veselji najslajše živím.

Le išči si sreče, prijatelj, drugej,
Li meniš dobiti na ptujem je kdej?
Veliko nekteri obhodil je svet,
Nazadnje domov se obrnil je spet.

Glej, rože domače najlepše cvetó,
In ptički domači najslajše pojó.
Prijatelji naši so polni srcá,
Ljubezen, zvestoba le biva domá.

Domá preživeti si dneve želim,
Umreti se tudi domá ne bojím;
V domači gomili se spava sladkó,
Nam bratje in sestre rahljajo zemljó.

*) Uglasbil Jožef B a k t e l j. (Glej prilogo k „Uč. Tov.“ 1878. l., št. 1.) — Tako tudi Ant. N e d v ě d.

Domovini.*)

Beseda sladka, domovina,
Ne prideš več mi iz spomina;
Kot iskra živa v srcu tliš,
Ljubezen k sebi mi budiš.

Ko solnčni žarek na te sije,
Srcé veselo v meni bije;
A žalost trga mi duhá,
Megla nesreč ko te obdá.

Obličje ko je jasno tvoje,
Veselo moja struna poje;
In če okó se ti solzi,
V potokih moje se topí

O sijaj, sijaj, solnce milo,
Na ljube domovine krilo!
Obličje jásní jej temná
In krási s cvetjem jo ljubó

*) Uglasbil A. Nedvěd.

Domovina.*)

Domovina, mili kraj,
Kjer visoke so goré,
Kjer zelene so planine
Mile trate in doline,
Cerkve bele kjer stojé,
Domovina, mili kraj!

Domovina, mili kraj,
Kjer se rožce scvitajo,
Bistre vode kjer tečejo,
Drobne ptičice pojejo,
Kjer preljubi moji so,
Domovina, mili kraj!

Domovina, mili kraj!
Kjer sem ležal v zibelki,
Mili mami v oko gledal,
Kjer sem prve vence spletal,
Kjer sem vžival zlate dni,
Domovina, mili kraj!

*) Uglasbil A. Nedvěd.

Pozdrav.*)

Pozdravljam te gorenjska stran,
In tebe Blèd, široko znan!
Snežnikov sivih množica,
Prisrčno mi pozdravljena!

Pozdravljen bodi gospodar —
Triglav kipeči, močni var!
Planine krasno venčane
Bodite mi pozdravljene!

Otoka mila cerkvica,
Nebes kraljica in gospá —
Ljubezni polna, miljena —
Ponižno mi pozdravljena!

In zopet ti, gorenjska stran,
In ti, o Blèd! široko znan,
Snežnikov sivih množica
Prisrčno mi pozdravljena!

*) Uglasbil A. Nedvěd

Noč na Blejskem jezeru.

Žarki solnčni ugasnili
Po robah Triglava so,
Ptičji kori potihnili,
Mrak temni okolico.

Jezero je prav pokojno,
Tiha noč razgrinja se,
Nebnih lučij že nebrojno
V jezero v — zrcalo zrè.

Čolnič urni po gladini
Tiho, mirno priveslá,
Lépo, kakor po zlatini,
Z žarki z néba se igra.

Bratje dragi, v duhu mili
So v čolniču združeni,
Hrumu so se umaknili,
Da bi prosto pevali.

Glási sladki, srčno vneti
V tiho noč odmevajo,
Bratom čuti vsem ogreti
V zvezdni plan se širijo.

Čolnič dalje mirno plava
Nad globino jezera,
Od Savice do Triglava
Krepka sapa mi pihljá.

Duh slovenski srca vladaj
In krmári nam takó,
V slogi bratski nas spodbadaj,
Čolnič „dom“ da varen bo.

Pri vpeljevanji deklice v samostan.

Iz stolpíča v ozki lini
Zvonec milo se glasi,
Se razlega po dolini,
Vabi k redki slavnosti.

Glej, ponižna, v mladem cveti
V cerkev pride deklica!
V roki ima križec sveti,
Svatovsko oblečena.

Se s samoto zaročila,
Svetu dala je slovó,
Samostan si izvolila,
Tù nevesta božja bo.

Dobro veš, devica mlada,
Svet mirù nikdar ne dá;
Zapustila si ga rada,
Ne umíri ti srca.

Rádost le na samem sije,
Kjer ne vlada svètni tir;
Čednost le v samoti klije,
Ž njo pa srčni, sladki mir.

Cvéti, roža, v tihem kraji,
Bodi srečna svoje dni!
Naj se enkrat v svetem raji
Cvetje tvoje obnoví!

Nevestin lišp.

Nevesta mlada Anica
Popraša skrbno ženina:
«Povej mi, kakšno oblačílo
Za svatbo bi najlepše bilo?
Napravim li si haljico,
Platneno, ali svilnato,
Rudeči venec, modrobeli,
Kakó ovila ga po čeli,
In kakšen prstan, kakšen pas,
Kaj moj bi bil najlepši kras?»

Pa ženin svoji Anici
Prijazno táko govori:
Preljuba mi nevesta mila,
Ne išči skrbno oblačila!
Poštenost je ti haljica,
Ki sije ti iz dna srcá;
Nedolžnost ti je venec zlati,
Ni lepšega nikjer iskati;
Zvestoba nama prstan je,
Ki svéti v najnih prsih se.

Savel in David.

Kralj sedi na svojem stolu,
Duh nemirni ga teží;
Davida pastirja kliče,
Naj ga s pesmijo vedrí.

In pastirec David pride,
Séde pred podnožje mu,
Brenkne v harpo in zapoje
Veličastnega glasú:

Velik je Gospod v višavi,
Kaže to nam vsaka stvar;
Zarja, solnce in nebesa
So njegovih rok nam dar.

Déni krono težko z glave,
Stopi v zraka čisti krog;
Cvetke vonj in slad puhtijo,
Poln je krása hrib in log.

Slab sem jaz, ubog pastirec,
Ves nezmožnega srca;
Vender me čutilo greje,
Dviga se do stvarnika.

Káko še le, kralj mogočni,
Moraš srce dvigati,
In Gospoda vseh gospodov
Poslaviti iz močí!

Pa obličje tvoje tèmno,
Močijo ti je solzé,
Žalost ti okó zakriva,
Lica zala ti vené.

Velik je Gospod v stvarjenji,
Zrí po svetu, zdrami se!
Kras in raj je vsa narava,
V bridko srce mir lijè.

Razvedruj si temno lice,
Sôlznó naj ne bo okó!
Naj kot glasi strun ubrani
Srce bije ti sladkó!

Kralj obraza ne razjasni,
Le še huje ga stemní;
Strast presilna ga zavíja,
Srd mu bliska iz očij.

Ne posluša glasov budnih,
Zaničuje pesmico;
Kot bi trenil kvišku plane, —
V pevca vrže sulico. —

—
Táko zdaj je še na svetu:
Pevec, ki je lepo pel,
Mnogokrat je že v zahvalo
Od svetá le srd prejel. —

Délopust.

Prijazno zvonenje
Čez plan se glasi,
Nam praznik oznanja,
K počitku budi.

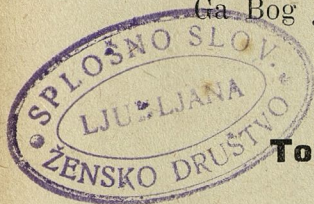
Opravke in delo
Končali smo že,
Prijazno, veselo
Nam bije srcé.

Izid in vso srečo
Imamo z nebá;
Za moč in dobroto
Hvalimo Bogá!

Za goro zahaja
Nam solnce ljubó,
Poslavlja se milo,
Žarí nam v slovó.

In kaže vsem mesto,
Kjer sreče je stan,
Počitek dobiva
Kjer človek potán.

Tam vedno obhaja
Se praznik vesel,
Nikoli ne míne,
Ga Bog je začel.

Tolažnik.

Po svetu hodi angelj srčno mili,
Potuje v plan, na góre in v doline,
Gospod pošilja k nam ga s tolažili,
Da jásni nam obupanja temine,

Tolážnik zvest da v vsaki nam je síli,
Da vodi nas doline solzne sine,
Da upanje nam zadnje utrjuje,
In bridkopolne sôlze izbrisuje.

Družino revno tare béda silna,
Pomanjkanje je v hišo nje se vrilo,
Nezgoda, reva stiska jo obilna,
Ne pride blágo več do nje rešilo,
Ne bliža se jej roka več usmilna;
Pa angelj jej prinese tolažilo,
Jej kaže, da za dežjem solnce sije,
Da v raji enkrat jej rešenje klije.

Nekdo je proč od ljube domovine,
Očetov dom je moral zapustiti;
Brez tožne misli nanj mu dan ne mine,
Ne more hrepenenja ohladiti;
Tu angelj snuje sladke mu spomine,
Z domovjem v duhu dáje veseliti;
Po noči vodi v hišo ga očeta,
Iz rožic mu domačih vence spleta.

Nemila smrt preljube je pobrala,
Prijatelja prijatelju ločila,
Ostale s srčno žalostjo navdala,
Prebridkih solz jim kupo natočila;

A tólažnika milost ni nehála,
Donaša koj jim rajska gotovila,
Da enkrat bodo se združili,
Potem pa nikdar več se ne ločili.

Bolnik v težavah smrtnih prevzdihuje,
Ozdraviti, umreti ni mogoče,
Telesna moč slabi, mu omaguje,
Zalivajo obraz mu srage vroče;
K ležišču tja se angelj približuje,
Polajšati mu zadnjo uro hoče;
Odprè duhovne mu oči, ušesa,
In srečno spremlja dušo iz telesa. —

Glósa.

Enako bili smo rojeni,
Zeló različno vsi živimo;
Enako bodedo umrli,
Različno zopet bomo vstali.

Zagledali dolžni v temini
Svetlobo prvega smo dneva,
V nezmožnosti in v bolečini
Odločena nam bila reva.
V pomoči drugih se redili,
V sodelu ptujem smo vzgojeni,
Pravice iste smo dobili:
Enako bili smo rojeni.

Se um bistril, razsodnost grela
Je bolj in manj nas v glavi mladi,
In mnoga želja hrepenela
Za zvezdo sreče v zlati nadi.
Nastavljeni pri mnogih delih,
Žalujemo, se veselimo;
Stanujemo po mestih, selih:
Zeló različno vsi živimo.

Moči nas bodo zapuščale,
Približal čas se bo jeseni,
Mladostne ure ubežale,
Minule so ko zrak megleni.
Vsem zadnja ura bo odbila,
Oči na svetu vsi zaprli,
Posvetnost bo nas zapustila:
Enako bomo umrli.

S sebój imeli dobra dela
Vsa bomo, ki smo je storili,
In duša zanje bo vsprejela,
Kar tukaj smo si zaslužili,
Sodnika glasi zemlji širni
Presilno bodo zabučali,
In tù veseli, tam nemirni:
Različno zopet bomo vstali.

Dóbrova.

(Po ljudski pripovedki).

Leží, leží tam Dóbrova,
Dolina lepa, rožnata;
Zelene trate in polje
Se z gozdi temnimi vrsté.

Pastirec tù je pasel mlad
Ovčice svoje, molil rad.
Zverí se hude ne bojí,
Od čede svoje jo podí.

Zgodí se mu poletni dan,
Ko tropič svoj že ima zbran,
Ovac mu dvojih manjka še.
Iskat ji v temno hosto grè.

Ni dolgo v lesu se mudil,
Ovčici svoji je dobil;
A kaj je to, pastir ne vé,
Klečali ste na tleh obé.

Pred njima je podobica,
Kraljica rajska venčana.
Pastir premišlja, čudi se,
Kakó podobo našel je.

Pobere in poljubi jo
In k sebi déne prav skrbnó.
Domov hití z ovčicami,
Prigodbo pravi materi.

A mati izgovarja se:
«Igrača to otročja je».
Shranila je podobico,
Ni mar jej zánjo kaj biló.

Pastir pa drugo jutro spet
Podobo najde kakor pred;
Domov hití z ovčicami,
Pokaže spet jo materi.

«Gotovo vzel si jo domá»,
Mu reče mati, kara ga;
«Kakó bi li podobica
V dobrovo gosto sama šla?».

In mati hrani zopet jo,
Zaklene skrbno v skrinjico.
Prepričati zdaj hoče se,
Resnice kaj v tej stvari je.

Pastir pa tretje jutro spet
Podobo najde kakor pred;
Domov hití z ovčicami,
Pokaže spet jo materi.

Prestraši mati se zeló,
Ko zna, da je resnica to.
Verjame vse, in od srcá
Častí Marijo in Bogá.

Na kraj prigodbe čudne te
Pobožni romajo ljudje;
Kapelico sezidajo,
Podobo v njo postavijo.

Marijo tù ljudje časté,
In milosti od nje dobé.
Pozneje tu sezidajo
Prijazno cerkev romarsko.

Iz daljnih krajev sem ljudje
H Mariji v cerkev to hité;
In tudi še današnji dan
Ta sveti kraj je dobro znan.

Tù starih sedem lip je še,
Mogočno so izraščene;
Najraje ptice tù pojó,
Mariji hvalo, čast dajó.

R o ž n a d o l i n a .

(Po ljudski pripovedki.)

Dolina neka je bilá —
Goljava zapuščena vsa,
Pastir tù pasel je ovcé
Pred solncem zjutraj zgodaj že.

Na paši rad je pesmi pel
O božji Materi vesel,
Je z delom petje združeval,
Bogú, Mariji daroval.

Enkrát nad njim se mavrica
Razpnè prav živo barvana,
Devica sveta sama se
Prikaže mu iz mavrice.

In krasnih rož košarico
Iztrese mu na tratico;
Pa spet izgine, mine vse,
Prikazni ni ne mavrice.

Cvetice pa se razgredó,
Po vsi dolini razcvetó.
Goljava ta in pusti kraj
Premenil se je v lepi raj.

V dolini tej zdaj vedno še
Obilica vseh rož cvetè.
Le redko take se dobé,
Dolina ima njih imé.

Marija, luč v temoti.

V temni noči in viharni
Gozdno sledil sem stezó.
Pridem v bregu v kraj nevarni, —
V krivo pot zaraščeno.

Truden v temnem gozdu begam,
Kmalu bi obupal že;
V črno noč z rokami segam,
V strahu bije mi srcé.

Kar od daleč se zasveti
Migljajoča lučica:
Up začénja mi živeti,
Odjenjuje strah srcá.

Spodbujen in zaupljivo
K svetli lučici hitim,
Kjer rešenje ljubeznivo
Zadobiti hrepenim.

Pridem, vidim luč tù milo,
Ki me privabila je,
Znamenje na poti bilo
Tú je božje Matere.

Ljuba Mati, tukaj v sili
Pomočnico najdem te;
Svojo milost, obraz mili
Tukaj mi odkriva se!

O ti luč mi dobrotljiva,
Svéti mi v življenja noč!
Tvoja roka ljubezniva
Dáje varno mi pomoč.

Ko vzdihujem še k Devici,
Priporočam se gorkó,
Mi prisije po temnici
Bleda luna čez goró.

Njeni žarki so svetili
Daljno pot mi te noči,
Vender mili niso bili
Kot Device pred oči.

Pa oblaki so zakrili
Plavajoče lune žar;
Svete Deve žarki mili
Ne ugasnejo nikdar.

Minljivo.

I.

Je deklica lepa
Kot roža bilà,
Prav čvrsta, vesela,
Vsa polna srcà.

Pogosto še včeraj
Prepevala je:
«Na svetu vsa sreča
Prev kratko cvetè».

In danes prav milo
Zvonovi pojó,
Pogrebci mrliča
Na groblje nesó.

Na krsti so venci
Od belih cvetic,
Za njo pa gre vrsta
Deklic in ženic.

To deklico blágo
Pobrala je smrt,
Zavila nenadno
V mrtvaški jo prt.

Kar zadnjič je pela,
Potrja nam še:
«Na svetu vsa sreča
Prav kratko cvetè».

II.

Péne so življenje naše.
Vidno se vzdigujejo;
Nagloma pa zopet v vodi
Izgubé se, minejo.

Listje smo jesensko vélo,
Cvet, ki slana ga morí, —
Dim, ki v zraku se razide, —
Glas, ki v jéku pošumí.

Kaj nam hasne blišč in slava,
Kaj bogastvo, sreča vsa?
Vse minljive so igrače,
Ki jih časni svet imá.

Nosil bodem križ, nadloge,
Trpel hudo vse voljnó.
Kmalu bode vse minulo,
In življenje bo novó.

Le enkrat.

Cvetice cvetejo
Nam vsako pomlad,
In zemlja donaša
Pogosto nam sad;
A leta človeška
Le enkrat cvetó,
Le samkrat obhaja
Se leto novó.

Ko solnce zaide
Zvečer za goró,
Nam drugi dan zopet
Obžári nebó;
A človek, ki sklene
Življenja tečaj,
Ne pride kdaj zopet
K nam v družbo nazaj.

Selilke, ki grédo,
K nam pridejo spet,
Od loga do vrta
Nam letajo pet;

A človek, ki ide,
Nazaj ga več ni;
On tukaj na svetu
Le enkrat živi.

G r o b.

Grob, o grob! ti kraj premili,
V dno prevzameš mi srcé!
Resna misel me posili
In privabi mi solzé.

Kar je zdaj in davno bilo,
V tebi vse je hranjeno;
Kar se bode še rodilo,
Tebi je namenjeno.

Vem, o grob! da tudi mene
Boš zagrnil v svoj propad,
Žêlje zdanje razkropljene
V jedno zbral mi boš takrat.

Neboječ se v grob bom vlegel,
Mirno v njem počival bom;
Vem, po tebi bom dosegel
Zaželjeni, pravi dom.

Kje sem se peti učil. *)

V naročji ljube matere,
Spletaje prve venčke,
Pri njej sem peti se učil.

Ko stvarnik mi zavest zbudil
Hvaležnost v srcu je rodil,
Me peti njemu je učil.

Ko dom mej brate me vsprejel,
Za petje grel in je me vnel,
Mi prepevati je velel.

*) Napev Fr. Sr. Adamič-ev. (Glej „Uč. Tov.“ 1866. l., l. 12., str. 197.)

Vsebina.

Cerkvene pesmi.	Stran
Sveta maša	21
Sveti večer. I. Zveličar preljubi rodi se nocoj	25
" " II. Pastirji iz spanja vstanite nocoj	27
" " III. Prelepo nocoj nam žari se nebó	29
" " IV. Naj slava v višavah Bogú se glasi	32
" " V. Nocoj nebeška luč nam sveti	35
" " VI. Glej zvezdice božje migljajo lepó	35
Sveti dan	37
Otroci pri jasliah	38
Svečnica. I. Čista, sveta, božja mati	40
" II. Strmite! Bog se sam daruje	41
Pepelnica	42
Postne misli	43
Sveta večerja	44
Poslovilo	45
Trpljenje Odrešenikovo. I. Tja v Getzeman' se ozrimo	47
" " II. Na Gólgoti, glej, križ stoji	48
Božji grob	49
Velika noč. I. Skalovje se na grobu máje	50
" " II. Današnji sviti, zarja mila	51
" " III. Zapoj veselo, kristijan	52
" " IV. Zvonovi glasno nam pojejo	53
" " V. Kristus nas je vse odrešil	54
Mariji o velikonočnem času	55
Dobri pastir	56

	Stran
Vnebohod	57
Binkošti	59
Na svetega Telesa dan	60
Sveta želja	61
Gospodov dan	62
Molitev	63
Otrokova molitev	65
Ljubi mir	66
Nebesa	67
Mariji brez madeža spočeti	69
Oznanenje Mariji Devici	70
Češčena si Marija	73
Kraljici majnikovi. I. Začenja se pomlad vesela	74
" " II. Glej, šmarnico belo	75
" " III. Cvetica vrtnica	75
Vnebovzetje Marije. I. Prepeva rajska družba sveta	76
" " II. Odprta so nebeška vrata	77
Mariji. I. O Devica, počeščena	78
" II. Ti edina	80
Slava Mariji. I. Tebe, Marija, želim poslaviti	81
" " II. Marija! vir si nam veselja	82
Marija naše pribežališče	83
Marija pomočnica	84
Marija tolažnica	86
Marija, Mati ljubljena	87
Marija, moja misel	88
Marija, naše upanje	89
Preród	90
Pred Marijo. I. Pred tronom tvojim, o Devica	91
" " II. Spominjaj se, Devica mila	92
Male šmarnice	93
Na Šmarni gori	99
Sveta Cecilija	100
Nove orglje	102
Zlatomašnik	103
 D r u g e p e s m i.	
Ponižen pozdrav mimogredočima c. kr. Veličanstvoma	107
Šolska mladina o šeststoletnici	108
Ob najvišji navzočnosti	109
Ob izpremambi leta	110

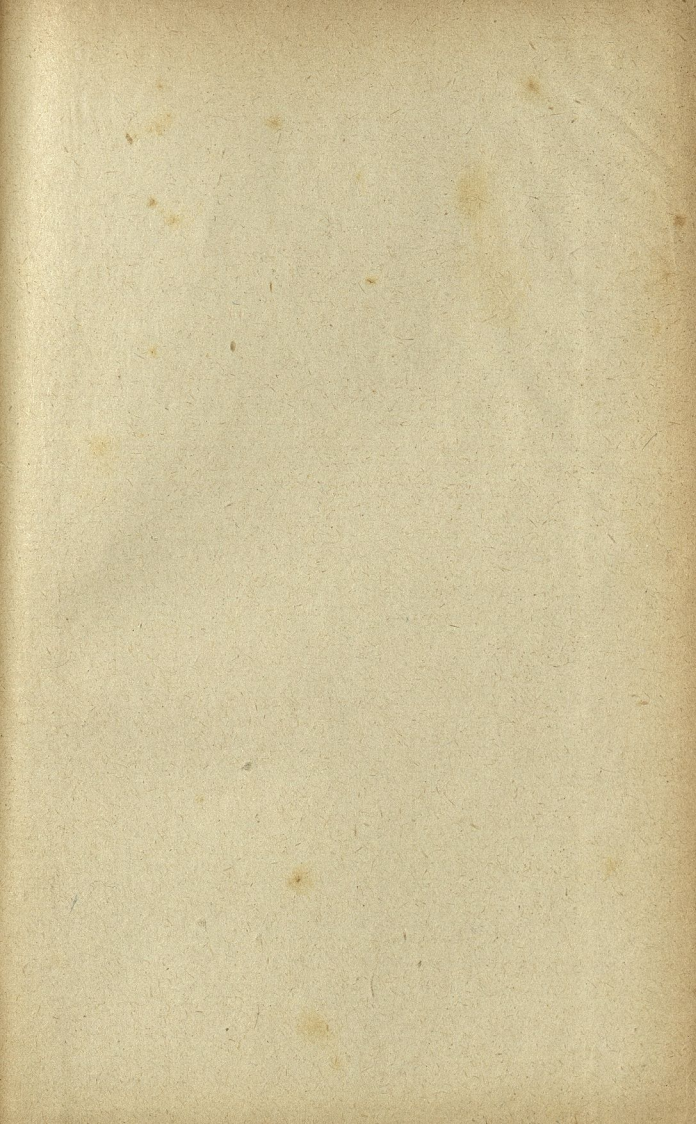
	Stran
Staremu letu	111
Novemu letu	112
Dete	113
Veseli učenec. I. Veselo, veselo zdaj v šolo hitim . .	113
" " II. Kadar zarja mi prisveti	114
Dobri učenec	115
Jezus, prijatelj otrok	116
Umirajoči otrok	120
Učitelju	121
Kaj je učitelj	122
Učiteljevo veselje	123
Himna učiteljska	124
Kaj me pēče	125
Sodeležnikom prvega občnega zbora ljudskih učiteljev na Kranjskem	127
Tovarištvo	128
Slovenski učitelj	129
Želja	129
Prezgodnja cvetica	130
Aprilu	131
Pomlad	132
Moj vrtec	133
Tri lepe cvetice	134
Kaj cvetice govoré	135
Pomladne misli	136
Otrok in rožica	137
Deklica in rožica	139
Sanja	141
Venca	142
Kresnice	144
Studenec	145
Pri Savici	146
Pri Bistrici	148
Mavrica	150
Luna	151
Zvezdnato nebo	152
Obema prav	153
Plevice	154
Predrzní lovec	155
Huda ura	156
Zima. I. V ravninah, po hribih	157

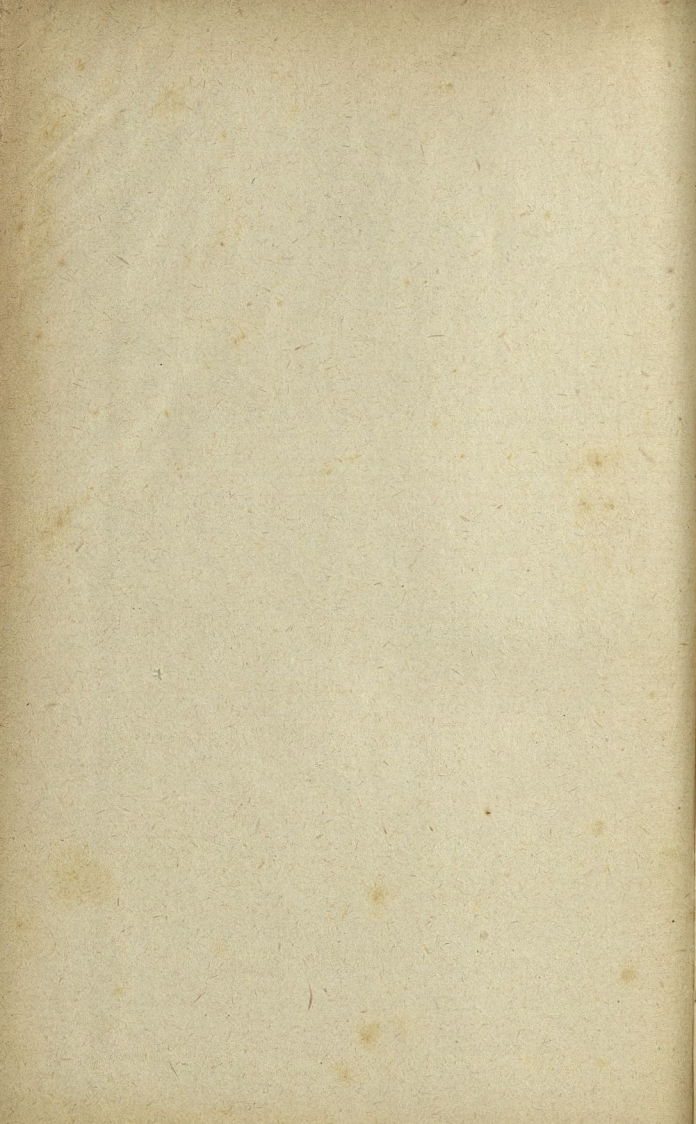
1099

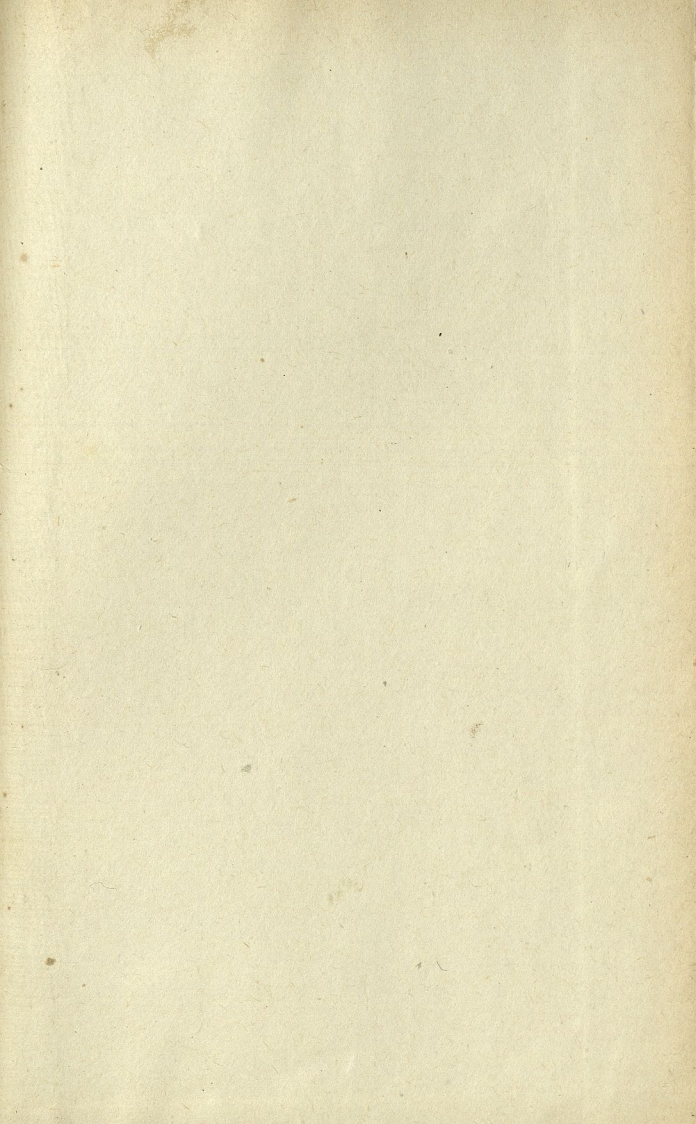
	Stran
Zima. II. Poletje ljubo je odšlo	158
Na preji	159
Šivilja	160
Vodnik	162
Spominek Lovrencu Lavtizar-ju	163
Zlata maša Jerneja Uršiča	165
Gorenjsko (Jernej Legat, Andr. Golmajer, Jernej Vidmar)	166
Dr. vit. Fr. Močniku	168
Moj dom	170
Domovini	171
Domovina	172
Pozdrav	173
Noč na Blejskem jezeru	174
Pri vpeljevanji deklice v samostan	175
Nevestin lišp	176
Savel in David	177
Délopust	179
Tolažnik	180
Glóša	182
Dóbrova	184
Rožna dolina	187
Marija, luč v temoti	188
Minljivo. I. Je deklica lepa kot roža bílá	190
„ II. Péne so življenje naše	191
Le enkrat	192
Grob	193
Kje sem se peti učil	194

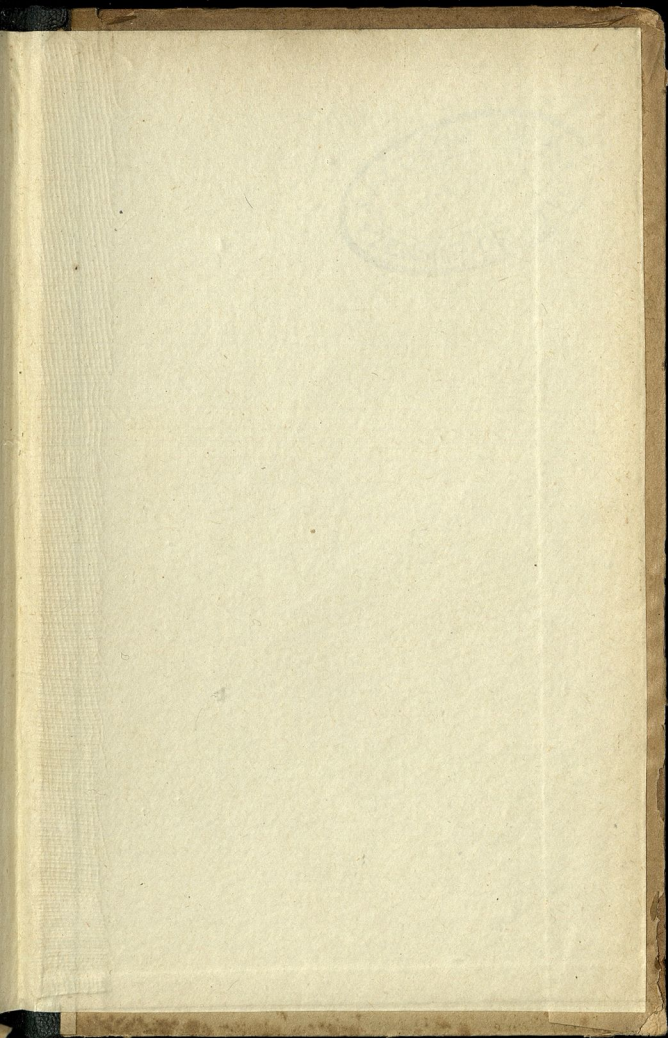

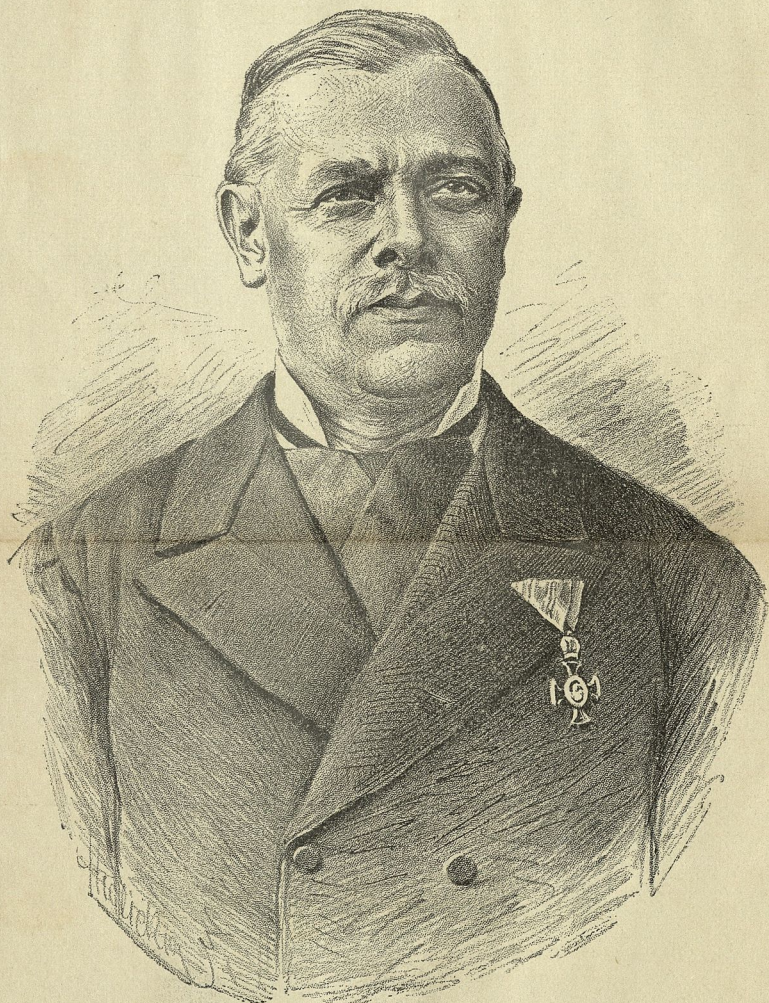

Doslej so izšli ti-le snopiči „Knjižnice za mladino“:

1. a) «DVA BRATA». Povest za dečke v dobi od 12. do 15. leta. — b) «MILOSRČNA ZORANA». Povest za deklice v dobi od 10. do 12. leta. — 100 strani.
2. «VESELJE IN ŽALOST». Povest za dečke v dobi od 12. do 14. leta. — 112 strani.
3. a) «PETDESET BASNIJ ZA OTROKE». Poslovenil A. Funtek. — b) «IZ MLADIH DNIJ». Zložil A. Funtek. — 96 strani.
4. «DRAGOLJUBCI». Zbirka pripovedek, pravljic, basnij, smešnic itd. — 96 strani.
5. «ŠEST POVESTIC». 1. „Dva sveta večera“. 2. „Snežni plaz“. — 3. Milutin Vidović. — 4. „Rejenček Stepanek“. — 5. „Babičina povest“. — 6. „Nekdanja jezerska naselbina pri Ljubljani“. — 96 strani.
6. in 7. «RAZNE PRIPOVEDKE». — 1. „Dedov srd“. — 2. „Tri rože“. — 3. „Marjetica in kopriva“. — 4. „Kraljevič Častiboj“. — 5. „Dediči“. — 6. „Mlinar in veter“. — 7. „Kakoršno posojilo tako vračilo“. — 160 str.
8. Antona Martina Slomška «SPISI ZBRANI ZA MLADINO». I. Pesmi. 1. snopič za srednjo stopnjo. — 80 strani.
9. «PLEMENITA SRCA». Povest za mladino v 9. poglavjih. — 104 strani.
10. in 11. Antona Martina Slomška «SPISI ZBRANI ZA MLADINO». I. Pesmi. 2. snopič za višjo stopnjo. — 192 strani.
12. a) «HUDOBEN TOVARIŠ». — b) «ZMRZLE SOLZE NA CVETKAH MARIJE ANTOINETTE, FRANCOSKE KRALJICE». — 84 strani.
13. in 14. «PESMI CERKVENE IN DRUGE». Zložil Andrej Praprotnik. (S sliko). — 192 str.

Andrej Praprotnik

(† 25. junija 1895.)

